

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

AUTOKORJAAMON PERUSTAMINEN

Mikko Sivula

Opinnäytetyö
Huhtikuu 2019
Ajoneuvotekniikka
Korjaamotekniikka

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ajoneuvotekniikka
Korjaamotekniikka

SIVULA MIKKO:
Autokorjaamon perustaminen

Opinnäytetyö 54 sivua, joista liitteitä 3 sivua
Huhtikuu 2019

Tässä opinnäytetyössä laadittiin suunnitelma autokorjaamotoiminnan aloittamisesta Liperin kunnan alueelle. Aihe työlle valikoitui omasta kiinnostuksesta korjaamoliiketoimintaa kohtaan. Työn tarkoituksena oli perehtyä yritystoimintaan liittyvään teoriaan ja säädöksiin sekä muodostaa kokonaisvaltainen suunnitelma perustettavasta autokorjaamoyrityksestä. Tavoitteena oli saada omaan käyttöön sovellettavissa oleva pohja helpottamaan korjaamoliiketoiminnan aloittamista sekä syventää liiketoimintaan ja yrittämiseen liittyvää tietämystä. Työssä käsiteltiin yritystoiminnan aloittamiseen liittyvää keskeistä teoriaa ja laadittiin korjaamoyrityksen liiketoimintasuunnitelma.

Yrityksen toiminta-alueeksi valittiin Ylämyllyn taajama Liperin kunnasta. Valintaan vaikuttivat oman asuinpaikan sijainti ja vähäinen kilpailu kunnan alueella. Toiminta suunniteltiin alkavaksi pienimuotoisena, jota on mahdollista laajentaa toiminnan edetessä. Alkuvaiheessa toimintaa harjoitetaan yksityisenä elinkeinoharjoittajana vuokratessa liiketilassa. Alueen markkina- ja kilpailutilanteesta tehtiin kattavat arviot. Markkinatilanteen arviointia varten selvitettiin alueen ajoneuvomäärä ja kunnan väestön ikäjakauma. Yrityskisterissä olevien alueella toimivien korjaamoyritysten toimintaa arvioitiin niistä löytyvien tietojen ja paikan päällä tehtyjen käyntien perusteella. Selvityksen perusteella kartoitettiin potentiaalisia kilpailijoita. Yrityksen ominaisuuksia arvioitiin SWOT-analyysin perusteella. Työssä selvitettiin myös alueen mahdollisia markkinointikanavia ja niiden kustannuksia. Asetettujen myyntitavoitteiden ja arvioitujen kustannusten perusteella tehtiin liiketoiminnan kannattavuutta kuvaavat laskelmat. Tuloksena saatujen laskelmien perusteella todettiin, että suunnitelman mukaisen yritystoiminnan käynnistämällä on mahdollista työllistää itsensä ja toiminnan edetessä on hyvät mahdollisuudet tuottaa tulosta.

Liiketoiminnan alkuvaiheessa asiakkaille tarjotaan perinteisiä huolto- ja korjauspalveluita, mutta toiminnan edetessä pyritään kasvattamaan tarjottavien palveluiden laajuutta asiakkaiden tarpeiden mukaan. Myöhemmin voidaan erikoistua tiettyjen järjestelmien tai osien huoltamiseen ja kunnostamiseen. Erityisosaamisella pyritään laajentamaan asiakaskuntaa myös toiminta-alueen ulkopuolelle. Palveluiden kysynnän mukaan arvioidaan työntekijän palkkaamisen ja yritysmuodon muuttamisen kannattavuutta. Myös omien toimitilojen ostamista tai rakentamista arvioidaan toiminnan edetessä. Mahdollisen korjaamoketjun edustuksen myötä voidaan toiminnalle hakea näkyvyyttä ja tunnistettavuutta. Ketjun myötä on mahdollista parantaa myös varaosien saatavuutta ja toimitusta.

Asiasanat: autokorjaamoyritys, yrittäminen, liiketoiminta, perustaminen, autokorjaamo

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Automobile Engineering
Automobile and Garage Engineering

SIVULA MIKKO:

The Establishment of a Car Repair Shop

Bachelor's thesis 54 pages, appendices 3 pages
April 2019

The purpose of this thesis was to collect information on setting up of the own car repair shop. The subject of this thesis was selected from my own interested of cars and business. This thesis deals with key theory of business and legislation of the car repair business. The objective was made business plan which could use later for setting up of business.

The sphere of operations of company was selected Ylämylly's area in Liperi municipal. The choice had an effected on my own residential area and small competition in this line of business. The business was carried on as an private entrepreneur and it is possible extend its operations later.

The market and competition environment was evaluated. In the competitor analysis was surveyed including the number of the cars in area and the potential customers and rival companies. The company attributes were estimated by SWOT-analysis. The profitability of a company was estimated to make calculation of the company's financial situation. These results suggest that along with this business activities is possible employed entrepreneur and made a profit.

Key words: car repair shop, business, establishment, garage

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	YRITYKSEN PERUSTAMINEN	7
2.1	Liikeidea	7
2.2	Liiketoimintasuunnitelma	7
2.3	Yhtiömuodot	9
2.3.1	Yksityinen elinkeinoharjoittaja	9
2.3.2	Avoin yhtiö	9
2.3.3	Kommandiittiyhtiö	10
2.3.4	Osakeyhtiö	11
2.3.5	Osuuskunta.....	12
2.4	Perustamisilmoitus ja -asiakirjat.....	12
2.5	Yritystoiminnan luvanvaraisuus	14
2.5.1	Elinkeinovapaus	14
2.5.2	Korjaamoita koskevat rajoitukset.....	14
2.6	Yrityksen verotus	15
2.6.1	Yleistä verotuksesta	15
2.6.2	Yksityinen elinkeinoharjoittaja	15
2.6.3	Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö.....	16
2.6.4	Osakeyhtiö	16
2.6.5	Osuuskunta.....	18
2.6.6	Arvonlisävero	18
2.7	Yrityksen vakuutukset	19
2.7.1	Pakolliset vakuutukset.....	19
2.7.2	Vapaaehtoiset vakuutukset.....	20
2.8	Yrityksen rahoitus	20
2.9	Starttiraha.....	21
2.10	Yrittäjyysneuvonta.....	22
2.10.1	Tuen tarve.....	22
2.10.2	Yritys-Suomi	22
2.10.3	TE-toimistot	23
2.10.4	ELY-keskukset.....	23
3	LÄHTÖKOHDAT KORJAAMOYRITYKSELLE	24
3.1	Alueen yleiskuvaus	24
3.2	Tavoitteet	25
3.3	Toimipaikan ja -tilojen valinta.....	25
3.4	Korjaamotoiminnan ja -tilojen suunnittelu	26

4	LIIKETOIMINTASUUNNITELMA	27
4.1	Liikeidea	27
4.1.1	Tuotteet ja palvelut.....	27
4.1.2	Markkinatilanne	27
4.1.3	Organisaatio ja toimintatavat	28
4.2	Yritysmuodon valinta	28
4.3	SWOT-analyysi	29
4.3.1	Vahvuudet	29
4.3.2	Heikkoudet	30
4.3.3	Mahdollisuudet.....	30
4.3.4	Uhat	30
4.3.5	Yhteenveto	31
4.4	Kilpailija-analyysi.....	32
4.5	Sidosryhmät	33
4.6	Myynti ja markkinointi	34
4.6.1	Myyntitavoitteet	34
4.6.2	Markkinointi.....	35
4.7	Investointilaskelmat	36
4.7.1	Korjaamotoiminnan alkuinvestoinnit ja -hankinnat.....	36
4.7.2	Poistosuunnitelma	37
4.7.3	Rahoitussuunnitelma	38
4.8	Korjaamon kustannusrakenne ja hinnoittelu.....	41
4.8.1	Kiinteät ja muuttuvat kustannukset.....	41
4.8.2	Työn ja varaosien hinnoittelu.....	42
4.9	Tuloslaskelma	45
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	47
	LÄHTEET.....	49
	LIITTEET	52
	Liite 1. Alkuhankinnat ja -investoinnit.....	52
	Liite 2. Tuloslaskelma	54

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä käsitellään autokorjaamoyrityksen perustamista. Työn aihe syntyi omasta kiinnostuksesta yrittämistä kohtaan. Yrityksen toimiala valikoitui oman koulutuksen ja työkokemuksen myötä. Työssä luodaan suunnitelma Pohjois-Karjalaan Liperin kunnan alueelle perustettavasta autokorjaamoyrityksestä.

Työn tavoitteena on parantaa valmiuksia yrityksen perustamiseen ja luoda kokonaisvaltainen suunnitelma autokorjaamoyrityksen perustamisesta. Suunnitelmasta pyritään luomaan sellainen, että sitä on mahdollista hyödyntää myöhemmin yritystä perustettaessa. Lisäksi työn tavoitteena on syventää liiketoiminnallista osaamista, josta on hyötyä myös työskennellessä vieraan työnantajan palveluksessa. Työ pitää sisällään suunnitellun korjaamoyrityksen liiketoimintasuunnitelman, sekä teoriaa yrittämisestä ja liiketoiminnasta.

Liiketoiminnan suunnittelussa perehdytään eri yritysmuotojen mahdollisuuksiin ja velvollisuuksiin. Työssä selvitetään yritysmuodoittain vaadittavat perustamistoimet ja tarvittavat asiakirjat. Lisäksi työssä käsitellään yrityksen verotukseen, rahoitukseen ja vakuutuksiin liittyviä asioita ja selvitetään korjaamoyrityksiä koskevat rajoitukset.

Liiketoimintasuunnitelmassa laaditaan yrityksen liikeidea, valitaan toiminnalle sopiva yritysmuoto, laaditaan suunnitellulle yritykselle SWOT-analyysi, selvitetään alueen kilpailutilanne ja yrityksen sidosryhmät. Lisäksi liiketoimintasuunnitelma pitää sisällään toiminnalle asetetut tavoitteet, markkinointisuunnitelman ja yrityksen talouteen liittyvät laskelmat. Laskelmien pohjalta arvioidaan liiketoiminnan kannattavuutta. Työssä pohditaan laskelmien tulosten oikeellisuutta. Lisäksi pohditaan yrityksen toimintaa ja sen mahdollista kehittämistä tulevaisuudessa.

2 YRITYKSEN PERUSTAMINEN

2.1 Liikeidea

Huolella mietitty liikeidea on avain menestykselle liiketoiminnalle, joten siihen on syytä panostaa. Liikeidean tarkoituksena on kuvata toimintatavat, joiden avulla yritys menestyy ja tuottaa voittoa. Liikeidea kuvaa yrityksen markkinoita, tuotteita ja palveluita sekä organisaation toimintatapaa. (Holopainen & Levonen 2008, 25.)

Liikeideassa kuvataan yrityksen tarjoamat palvelut ja tuotteet. On syytä miettiä myös tuotteiden ja palveluiden valikoiman laajuutta. Liikeideavaiheessa voidaan verrata tuotteita ja palveluita kilpailevien yritysten tarjontaan ja miettiä asiakkaiden valintaan vaikuttavia tekijöitä. (Holopainen & Levonen 2008, 26–27.)

Yrityksen tarjoamalla tuotteella tai palvelulla tulee olla kysyntää eli markkinoita. Asiakkaan ostopäätös lähtee tarpeesta kyseistä tuotetta tai palvelua kohtaan. On syytä miettiä, ketkä olisivat potentiaalisimpia asiakkaita ja miten heidän tarpeitaan pystyttäisiin tyydyttämään paremmin kuin kilpailevat yritykset. (Holopainen & Levonen 2008, 26.)

Ennen yrityksen perustamista on mietittävä organisaatio ja toimintatavat. Yrityksen menestymisen kannalta on erityisen tärkeää se, millä tavalla tuotteet ja palvelut saadaan aikaiseksi. Organisaatiota muodostaessa on syytä huomioida mahdollisten työntekijöiden saatavuus yrityksen toiminta-alueella. (Holopainen 2017, 12.)

Menestymisen kannalta on oleellista, että liikeideasta saadaan muodostettua toimiva kokonaisuus. Liikeideaa voidaan joutua osittain muuttamaan ja sopeuttamaan ympäristön muutosten mukaan. Yrityksellä voi olla useita liikeideoita muutosten ja toiminnan kehittämisen varalle. (Holopainen 2017, 13.)

2.2 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma kuvaa laajemmin yrityksen toimintaa ja liiketoiminnalle asetettuja tavoitteita. Liiketoimintasuunnitelmasta on hyötyä tulevalle yrittäjälle, sillä sitä

laatiessa on otettava selvää monista yrityksen toimintaan liittyvistä asioista ja luotava tavoitteita yrityksen toiminnalle. Suunnitelma pitää sisällään myös yrityksen taloutteen ja kannattavuuteen liittyviä laskelmia ja arvioita. Usein liiketoimintasuunnitelma on myös edellytys rahoituksen ja starttirahan saamiselle. Liikeidea on osa liiketoimintasuunnitelmaa, joten sen huolellisesta laatimisesta on hyötyä myös liiketoimintasuunnitelmaa tehdessä. (Holopainen & Levonen 2008, 56.)

Liiketoimintasuunnitelmassa tulisi olla yrityshankkeen ja perustajan tietojen lisäksi kuvaus yrityksen liikeideasta, liiketoiminnasta ja sen kannattavuuden edellytyksistä, selvitys vaadittavasta pääomasta ja rahoituksesta, sekä SWOT-analyysi. (Ilmoniemi, Järven-sivu, Kyläkallio, Parantainen & Siikavuo 2009, 61.) Tarkoituksena on saada yhteenveto yrityksen perustamista puoltavista seikoista ja mahdollisista haasteista. (Holopainen 2017, 13.)

Liikeidea tehdessä on jo mietitty yrityksen tarjoamia tuotteita ja palveluita, sekä asiakaskuntaa, jolle ne ovat tarkoitettu. Liiketoimintasuunnitelmassa arvioidaan tarkemmin yrityksen liiketoimintaa, markkinatilannetta ja asiakaskuntaa, sekä kannattavuutta. (Holopainen & Levonen 2008, 56)

Pääoman ja rahoituksen tarvetta määritettäessä tulee huomioida tehtävien alkuinvestointien kustannukset. Investointien suuruus vaihtelee hyvin paljon tehtyjen alkuvalintojen ja toimialan mukaan. Yleensä suuret alkuinvestoinnit vaaditaan esimerkiksi koneiden ja laitteiden hankintaan. Tehtävien investointien kustannusten lisäksi on huomioitava alkupääoman tarve. Juoksevat kulut on otettava huomioon, sillä ensimmäisten myyntitulojen saamiseen voi mennä pitkäkin aika. Alkupääoman tulisi riittää useammaksi kuukaudeksi liiketoiminnan pyörittämiseen. (Meretniemi & Ylönen 2009, 76.)

Liiketoiminnan kannattavuutta arvioidessa on hyvä olla tiedossa liiketoiminnasta aiheutuvat kulut, lyhennykset ja rahoituskulut. Näiden perusteella voidaan laskea tavoitetulokseen vaadittava myyntikate. Lisäksi laaditaan myynti- ja myyntikatebudjetit, jotka voidaan yhdistää talousbudjetiksi. Talousbudjetista käy ilmi laskennallinen nettotulos. (Holopainen & Levonen 2008,59–60).

Yrityksen toimintaympäristöä voidaan kuvata SWOT -analyysin avulla. SWOT -analyysiin kootaan yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Yrityksen sisäisiä

tekijöitä ovat vahvuudet ja heikkoudet ja ulkoisia mahdollisuudet ja uhat. (Meretniemi & Ylönen 2009, 34.)

2.3 Yhtiömuodot

2.3.1 Yksityinen elinkeinoharjoittaja

Yksityinen elinkeinoharjoittaja, josta käytetään arkikielessä usein nimitystä toiminimi, on yritysmuotona helppo ja soveltuu hyvin pienimuotoiseen yritystoimintaan. Toiminimen voi perustaa ammatin- tai liikkeenharjoittajaksi aikova luonnollinen henkilö. Yritys ei voi perustaa toiminimeä. (Puustinen 2006, 97.)

Toiminimen perustamiselle ei ole vaatimuksia pääoman suuruudesta. Yrittäjä voi vapaasti siirtää omaisuuttaan toiminimelle ja sieltä pois. Yrittäjän henkilökohtaisen ja toiminimen varallisuuden erottaa vain kirjanpito. Yrittäjä vastaa henkilökohtaisella omaisuudellaan toiminimen veloista ja tappioista. Tilintarkastusvelvollisuus ei koske toiminimeä. (Puustinen 2006, 97.)

Toiminimi soveltuu parhaiten pienimuotoiseen liiketoimintaan, jossa tulot ja riskit pysyvät kohtuullisen pieninä. Monesti toiminimeä käytetään palkkatyön ohella tapahtuvaan yrittämiseen. (Puustinen 2006, 98.)

2.3.2 Avoin yhtiö

Avoimen yhtiön perustamiseen vaaditaan kaksi henkilöä. Muilta osin avoin yhtiö on toiminimen kaltainen henkilöyhtiö. Yhtiön yrittäjille voitot jaetaan työpanoksen mukaan. Avoimessa yhtiössä kumpikin omistaja vastaa yrityksestä henkilökohtaisella omaisuudellaan, joten liikekumppaneiden keskinäinen luottamus on erityisen tärkeää. Tästä syystä avoin yhtiö kannattaa perustaa vain hyvin tuntemansa läheisen ihmisen kanssa. (Puustinen 2006, 98–99.)

Toisin kuin toiminimessä laki velvoittaa avoimelta yhtiöltä tilintarkastuksen vuosittain. Toiminnan laajuuden ylittäessä tietyt rajat, tilintarkastukseen liittyvät vaatimukset kiristyvät. Lain velvoittamaa minimipääomaa ei avoimelle yhtiölle ole määritetty. Yhtiösopimuksesta, joka liitetään kaupparekisteri-ilmoitukseen, on selvittävä yrityksen perustiedot. (Puustinen 2006, 98–99.)

Avoimen yhtiön tunnuslukuja ei ole julkaistava, mikäli toiminnan laajuus ei ylitä tiettyjä rajoja. Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on lähetettävä kaupparekisteriin, mikäli toiminnan laajuus ylittää kaksi seuraavista rajoista:

- liikevaihto yli 12 000 €
- taseen loppusumma yli 6 000 000 €
- palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä. (Patentti- ja rekisterihallituskeskus.)

2.3.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö on avoimen yhtiön kaltainen henkilöyhtiö, jossa on vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies ja yksi äänetön yhtiömies. Kommandiittiyhtiön tilintarkastus on tehtävä tilikausittain. Yhtiön tilinpäätösasiakirjojen julkaisemista velvoittavat samat rajat kuin avointa yhtiötä. (Puustinen 2006, 99–100.)

Äänetön yhtiömies rahoittaa yrityksen toimintaa ja saa yhtiösopimuksen mukaan osan voitosta. Hän on vastuussa yhtiöstä ainoastaan sijoittamallaan pääomalla, ei henkilökohtaisella omaisuudellaan. Äänettömällä yhtiömiehellä ei ole valtaa yritystoimintaan liittyvissä asioissa. (Puustinen 2006, 99–100.)

Vastuunalainen yhtiömies kantaa vastuun yrityksen toiminnasta ja on vastuussa yrityksestä koko henkilökohtaisella omaisuudellaan. Hän voi ottaa tuottoa yrityksestä palkkatuloina tai yksityisottoina. (Puustinen 2006, 99–100.)

Kommandiittiyhtiö voidaan tarvittaessa muuttaa helposti avoimeksi yhtiöksi muuttamalla yhtiösopimusta. Tämä tarkoittaa sitä, että yhtiöön ei jää äänettämiä yhtiömiehiä. Äänettömän yhtiömiehen jatkaessa yhtiömiehenä, hän vastaa yhtiön velvoitteista omalla omaisuudellaan. (Ukkola & Vilppula 2004, 105.)

2.3.4 Osakeyhtiö

Suomessa yleisin käytetty yritysmuoto on osakeyhtiö. Yhtiön toimintaa säätelee osakeyhtiölaki. Osakeyhtiön merkittävin ero henkilöyhtiöihin verrattuna on se, että osakkeenomistajat vastaavat yhtiön veloista vain sijoittamallaan pääomalla. (Ilmoniemi ym. 2009, 80.)

Osakeyhtiötä perustettaessa perustajat sijoittavat yhtiöön pääomaa, jonka mukaan heillä on oikeus merkitä yhtiön osakkeita. Pääoma voidaan sijoittaa rahana tai muuna omaisuutena. Vähimmäispääoma yksityisessä osakeyhtiössä on 2500 euroa. (Ilmoniemi ym. 2009,80–81.) Osakkeenomistajille voidaan jakaa yhtiön voittoa osinkoina. Mikäli osakkeenomistaja on yhtiön palveluksessa, hän voi saada palkkaa tekemästään työstä. Osakeyhtiön on ilmoitettava tilinpäätöstiedot kaupparekisteriin. (Meretniemi & Ylönen 2009, 52.)

Osakeyhtiössä pitää olla hallitus, jonka tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnollisista asioista. Kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukainen järjestäminen kuuluu hallituksen vastuulle. Yhtiölle on nimettävä toimitusjohtaja, jos osakepääoma on 80 000 euroa tai enemmän. Toimitusjohtajalle kuuluu yhtiön juokseva hallinto. (Ilmoniemi ym. 2009, 91.)

Hallituksen jäsenet valitaan yhtiökokouksessa. Valinnan voi tehdä myös hallintoneuvosto, mikäli yhtiöjärjestyksessä niin määrätään. Varsinaisia jäseniä hallitukseen on valittava yhdestä viiteen. Hallitukseen on nimettävä myös varajäsen, jos varsinaisia jäseniä on vähemmän kuin kolme. Kaikilla hallitukseen valituilla henkilöillä tulee olla suostumus tehtävään. (Ilmoniemi ym. 2009, 91.)

Yhtiökokouksessa osakkeenomistajilla on päätösvalta. Yksimielisesti osakkeenomistajat voivat tehdä päätöksiä myös ilman yhtiökokousta. Yhtiökokous on pidettävä tilikauden päättymisen jälkeen kuuden kuukauden sisällä ja kokouksessa on päätettävä tilinpäätöksen vahvistamisesta, voiton käyttämisestä ja hallituksen jäsenten vastuuvapaudesta. Yhtiökokouksessa valitaan myös hallituksen jäsenet ja käsitellään muut yhtiöjärjestyksen mukaiset asiat. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä, jos hallitus katsoo sen tarpeelliseksi. Myös tilintarkastaja tai kymmenesosan yhteensä omistavat osakkeenomistajat voivat vaatia pidettäväksi ylimääräisen yhtiökokouksen. (Ilmoniemi ym. 2009, 86.)

2.3.5 Osuuskunta

Osuuskunta on yhteisö, jonka perustamiseen tarvitaan vähintään kolme henkilöä, yhteisöä tai säätiötä. Perustajista tulee myös osuuskunnan jäseniä. Osuuskunnan omistaa sen jäsenet, jotka maksavat samansuuruista osuusmaksua. Osuusmaksuista muodostuu osuuspääoma. Osuuskunnan tuottamaa voittoa eli ylijäämää voidaan jakaa jäsenten kesken, jos säännöissä niin määrätään. Jäsenet eivät ole vastuussa osuuskunnan veloista henkilökoh-
taisella omaisuudellaan. (Ilmoniemi ym. 2009, 138.)

Jokaisella jäsenellä on käytössä yksi ääni osuuskunnan kokouksessa käsiteltävissä asi-
oissa. Jäsenen äänimäärä voi olla myös suurempi, jos siitä on määrätty osuuskunnan sään-
nöissä. Jäsen voi olla osuuskunnan palveluksessa, jolloin hänelle voidaan maksaa palk-
kaa. (Ilmoniemi ym. 2009, 138.)

Toimielimiä ovat osuuskunnan kokous tai edustajisto ja hallitus tai hallintoneuvosto. Mi-
käli osuuskunnan säännöissä määrätään tai hallitus päättää, voidaan osuuskunnalle nimetä
myös toimitusjohtaja. (Ilmoniemi ym. 2009, 139.)

Osuuskunnalle on valittava tilintarkastaja, jos taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa,
liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa tai osuuskunnan palveluksessa
on yli kolme henkilöä. Muussa tapauksessa tilintarkastajaa ei tarvitse valita. (Holopainen
2017, 37.)

2.4 Perustamisilmoitus ja -asiakirjat

Yritystoiminnan aloittaminen edellyttää perustamisilmoituksen jättämistä rekisteröintiä
varten. Ilmoitus tehdään Verohallinnon ja Patentti- ja rekisterihallituskeskuksen yhtei-
sellä lomakkeella. Yritys voi ilmoittautua samalla lomakkeella kaupparekisteriin ja Ve-
rohallinnon rekistereihin, kuten ennakkoperintärekisteriin, arvonlisäverovelvollisten re-
kisteriin, työnantajarekisteriin ja Verohallinnon asiakasrekisteriin (Holopainen 2017, 53.)

Yksityisenä elinkeinoharjoittajana toimiessa perustamisilmoitusta ei aina vaadita. Ilmoi-
tus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista seuraavissa tilanteissa:

- Elinkeinotoimintaa varten on pysyvä toimipaikka.
- Palveluksessa on muita henkilöitä kuin aviopuoliso tai alaikäinen lapsi tai lapsenlapsi.
- Harjoitetaan luvanvaraista toimintaa. (Ossa 2011, 79).

Elinkeinoharjoittaja voi tehdä ilmoituksen myös suojatakseen valitsemansa toiminimen. Perustamisilmoituksen käsittelymaksu on 60 euroa, kun ilmoitus on tehty sähköisesti ja 110 euroa, kun ilmoitus on tehty paperisena. (YTJ, Yksityisen elinkeinoharjoittajan perustamisilmoitus.)

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön on tehtävä aina perustamisilmoitus kaupparekisteriin. Perustamisilmoituksen käsittelymaksu on 240 euroa. Perustamisilmoituksen lisäksi on toimitettava yhtiösopimus. (YTJ, Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön perustamisilmoitus.) Yhtiösopimuksesta tulee käydä ilmi ainakin yhtiön toiminimi, yhtiön kotipaikka, toimiala ja kaikkien yhtiömiesten nimet. Kaikkien yhtiömiesten on allekirjoitettava yhtiösopimus. (Ilmoniemi ym. 2009, 79.)

Osakeyhtiötä perustettaessa on perustamisilmoituksen lisäksi laadittava perustamissopimus ja yhtiöjärjestys. Yhtiöjärjestys voidaan sisällyttää perustamissopimukseen tai toimittaa sen liitteenä. Lisäksi perustamisilmoituksen liitteenä on toimitettava hallituksen kokouksen pöytäkirja. (Holopainen 2017, 55.) Perustamisilmoituksen käsittely maksaa sähköisellä perustamisilmoituksella 275 euroa ja paperisella perustamisilmoituksella 380 euroa. (YTJ, Osakeyhtiön perustamisilmoitus.)

Perustamissopimuksessa tulee olla mainittuna sopimuksen päivämäärä, osakkeenomistajat ja heidän merkitsemänsä osakkeet, osakkeen merkintähinta, osakkeen maksuaika ja yhtiön hallituksen jäsenet. Tilikausi on määrättävä perustussopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä. (Holopainen 2017, 43.)

Yhtiöjärjestys on asiakirja, jossa on mainittava vähintään yhtiön käyttämä toiminimi, yhtiön kotipaikkana toimiva Suomen kunta ja yhtiön toimiala. (Osakeyhtiölaki, 3 §.) Perustamisilmoitus kaupparekisteriin on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta. (Holopainen 2017, 55.)

Osuuskunnan perustamisesta on tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin, jonka liitteinä tulee toimittaa perustamissopimus ja hallituksen kokouspöytäkirja. Perustamisilmoitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta. Perustamisilmoituksen käsittelymaksu on 380 euroa. (Holopainen 2017, 74–75.)

Osuuskunnan perustamissopimuksessa on oltava kerrottuna perustamisen tarkoitus, osuuskunnan säännöt, perustajien tiedot ja heille annettavat osuudet, perustamisesta osuuskunnan maksettavaksi tulevat kulut, sekä hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien nimet. (Holopainen & Levonen 2008, 215.)

2.5 Yritystoiminnan luvanvaraisuus

2.5.1 Elinkeinovapaus

Elinkeinovapauden mukaan jokaisella Euroopan talousalueella asuvalla henkilöllä on oikeus harjoittaa laillista elinkeinoa Suomessa. Elinkeinovapautta rajoitetaan sääntelyllä, jonka mukaan tiettyjen elinkeinojen harjoittaminen vaatii luvan. Joidenkin elinkeinojen harjoittamiseen riittää pelkkä ilmoitus viranomaiselle. Luvanvaraiset elinkeinot on määrätty laissa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta. Luvanvaraisista elinkeinoista on myös omat lakinsa ja asetuksensa. (Holopainen 2017, 85.)

Lupa on yleensä haettava ennen luvanvaraisen toiminnan aloittamista. Luvat haetaan toimialasta riippuen eri viranomaisilta. Luvan myöntämisen jälkeen siitä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Luvan myöntämisen edellytyksenä voi olla pätevyys-, laite- tai toimintiloille asetettuja vaatimuksia. (Holopainen 2017, 85.)

2.5.2 Korjaamoita koskevat rajoitukset

Joidenkin ajoneuvoluokkien tiettyjen järjestelmien korjaus ja asennustyöt vaativat luvat. Näitä ovat taksamittarin asennus ja korjaus, ajopiirturilaitteiden asennus ja korjaus, kuorma-autojen ja niiden perävaunujen jarrujärjestelmien korjaus ja asennettavaksi määrätyn nopeudenrajoittimen asennus ja korjaus. Näiden töiden valvontaviranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto. (Ajoneuvolaki, 87 §.)

Sähkö- ja hybridiajoneuvojen korjaustoimintaa tekeviltä työntekijöitä vaaditaan SFS6002-standardin mukainen sähköturvallisuuskoulutus. Koulutus on suoritettava uudelleen viiden vuoden välein. Työnantajan on nimettävä työsuorituksesta vastaava henkilö, joka vastaa käytännön työn vaatimista järjestelyistä ja työtavoista. Hänen vastuullaan on valvoa, että säädöksiä ja ohjeita noudatetaan asianmukaisesti. (Autoalan keskusliitto.)

Ajoneuvojen ilmastointilaitteiden huolto- ja korjaustöitä tekevien yritysten on haettava hyväksyntä ja pätevyys Tukesilta ennen toiminnan aloittamista. Kylmäaineita saa myydä vain Tukesin rekisteröimille yrityksille. Kylmäalan pätevyysvaatimuksia valvoo Tukes. Kylmäaineen ja kylmäainetta sisältävien laitteiden valvonta kuuluu Suomen ympäristökeskukselle. (Tukes, Kylmäalan hyväksyntä ja pätevyysvaatimukset.) Ilmastointilaitteiden huolto- ja korjaustöitä tekevillä asentajilla tulee olla asentajan pätevyystodistus, jonka saaminen edellyttää Tukesin hyväksymän tahon järjestämän pätevyyskokeen suorittamista. (Tukes, Henkilöpätevyydet ja pätevyysvaatimukset.)

2.6 Yrityksen verotus

2.6.1 Yleistä verotuksesta

Suomessa verotusoikeus on valtiolla, kunnilla ja seurakunnilla. Maksettavat verot voidaan jakaa välillisiin ja välittömiin veroihin. Välittömät verot, kuten tulovero, varainsiirtovero ja kunnallisvero, tulee suoraan verovelvollisen maksettavaksi. Välillisen veron, kuten arvonlisäveron, verovelvollinen perii kuluttajilta tuotteiden hinnoissa ja tilittää sen valtiolle. (Holopainen & Levonen 2008, 181.)

2.6.2 Yksityinen elinkeinoharjoittaja

Yksityisen elinkeinoharjoittajan tulot muodostuvat ansio- ja pääomatuloiksi, joita verotetaan eri tavoilla. Elinkeinotoiminnan tuloksesta voidaan vähentää aikaisempien vuosien tappiot. Lisäksi yritystulosta tehdään yrittäjävähennys, joka on 5 %:n suuruinen. Vähennyksien jälkeen yritystulo jaetaan pääoma- ja ansiotuloiksi. (Vero.fi, Tuloverotus – liikkeen tai ammatinharjoittajana.)

Pääomatulon osuus on 20 % yrityksen edellisen vuoden nettovarallisuudesta. Yrittäjä voi vaatia pääomatulon osuuden pienentämistä 10 %:iin. Vaatimus on tehtävä ennen verotuksen päättämispäivää. Pääomatuloa verotetaan 30 %:n verokannan mukaan. Yli 30 000 euron ylittävältä osuudelta vero on 34 %. Loppuosuus tuloista on ansiotuloja, jotka verotetaan samalla tavalla kuin palkkatyöstä saatu tulo. (Vero.fi, Tuloverotus – liikkeen tai ammatinharjoittajana.)

2.6.3 Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö

Avointa yhtiötä ja kommandiittiyhtiötä ei veroteta yhtiöinä, vaan tulo verotetaan yhtiömiesten tuloina. Yhtiön on kuitenkin tehtävä veroilmoitus verotettavan tulon ja varallisuuden laskentaa varten. Verotettava tulo jaetaan yhtiömiesten kesken heidän osuuksien mukaan. Yhtiömiesten osuudet yhtiön tuloihin ja varoihin käyvät ilmi yhtiösopimuksesta. (Holopainen & Levonen 2008, 185.)

Yhtiöiden tulos voi muodostua eri tulonlähteistä. Jokaista tulonlähdettä tarkastellaan omanaan. Tulos lasketaan jokaiselle tulonlähteelle erikseen vähentämällä tulonlähteen tuotoista niitä vastaavat kulut. Tulonlähteen tappioita ei voi vähentää toisen tulonlähteen tuloksesta. Tällöin tappio vahvistetaan kyseiselle tulonlähteelle ja se voidaan vähentää seuraavien vuosien kyseisen tulonlähteen tuloksesta, mikäli tulosta syntyy. Tappiota ei voi vähentää yhtiömiehen verotuksessa. (Vero.fi, Tuloverotus – avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö.)

Ennen tulojen jakamista ansio- ja pääomatuloihin vähennetään tulo-osuudesta 5 %:n yrittäjävähenys. Yhtiömiehen pääomatuloja ovat 20 %:n osuus edellisen verovuoden yhtiömieskohtaisesta nettovarallisuudesta. Pääomatuloista verotetaan 30 %:n verokannan mukaan ja yli 30 000 euron ylittävästä osuudesta 34 %. Loput tuloista on ansiotuloja. (Vero.fi, Tuloverotus – avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö.)

2.6.4 Osakeyhtiö

Tässä luvussa käsitellään yksityisten osakeyhtiöiden verotukseen liittyviä asioita. Luvussa ei käsitellä julkiseen osakeyhtiöön liittyviä asioita.

Osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen, eikä sen verotus vaikuta yksittäisen osakkaan verotukseen. Osakeyhtiön tulot verotetaan 20 %:n verokannan mukaan. Yhtiölle syntyy verotettavaa tuloa, jos verovuoden tulot ovat menoja suuremmat. Verotettavaa tuloa ei synny, jos yhtiön menot ovat tuloja suuremmat. Tällöin tappio vahvistetaan kyseisen tulonlähteen tappioksi. (Vero.fi, Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta.)

Eri tulonlähteitä osakeyhtiöllä voi olla kolme: elinkeinotoiminnan tulonlähde, maatalouden tulonlähde ja henkilökohtainen tulonlähde. Jokaisen tulonlähteen verotettava tulo lasketaan erikseen. Edellisten vuosien tappiot vähennetään yhtiön verotettavasta tulosta. Tappio voidaan vähentää vain kyseisen tulonlähteen tulosta, josta se on syntynyt. Verohallinto hoitaa tappioiden vähentämisen automaattisesti. Kaikkien tulonlähteiden tulojen yhteenlasketusta summasta lasketaan tulovero. (Vero.fi, Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta.)

Osakeyhtiö voi maksaa osakkaalleen palkkaa tämän ollessa yhtiön palveluksessa. Palkan suuruuden on oltava kohtuullinen työpanokseen nähden. Liian suuri palkka voidaan todeta peiteltyksi osingoksi, jolloin seuraa raskaat veroseuraamukset. (Myrsky & Linna-kangas 2010, 398.)

Osakeyhtiö voi maksaa osakkeenomistajille osinkoja. Osinkoa maksetaan kaikille osakkeenomistajille, riippumatta siitä ovatko he yhtiön palveluksessa vai eivät. Osinkojen verotus riippuu maksettavan osingon määrästä osingonsaajan osakkeiden matemaattiseen arvoon nähden. (Holopainen 2017, 166.)

Osakkeen matemaattisen arvon laskemista varten tarvitaan yhtiön nettovarallisuuden arvo. Nettovarallisuus saadaan vähentämällä kaikkien tulonlähteiden varoista niiden velat. Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan jakamalla yhtiön nettovarallisuuden arvo osakkeiden lukumäärällä. (Vero.fi, Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta.)

Maksettava osinko jaetaan pääomatulo- ja ansiotulo-osinkoihin. Pääomatulo- ja ansiotulo-osinkojen jakautumiseen vaikuttaa osingon saajan omistamien osakkeiden matemaattinen arvo. Osakkeiden matemaattisesta arvosta kahdeksaan prosenttiin asti osinko on pääomatulo-osinkoa. Yli kahdeksan prosentin vuotuisen tuoton ylittävä osinko on ansiotulo-osinkoa. (Vero.fi, Osinkotulojen verotus.)

Pääomatulo-osingosta 25 % on verotettavaa pääomatuloa ja 75 % verovapaata tuloa. Yli 150 000 euron ylittävältä osuudelta pääomatulo-osingosta 85 % on verotettavaa pääomatuloa ja 15 % verovapaata tuloa. Ansiotulo-osinko on 75 %:sti verotettavaa ansiotuloa ja 25 %:sti verovapaata tuloa. Osinkoa jakavan yhtiön on toimitettava ennakonpidätys jae-tusta osingosta. Ennakonpidätyksen suuruus 150 000 euron osinkoon asti on 7,5 % ja siltä ylittävältä osalta 28 %. (Vero.fi, Osinkotulojen verotus.)

Kaikkien elinkeinotoimintaa tai maataloutta suomessa harjoittavien osakeyhtiöiden, joi-den verotettava tulo ylittää 50 000 euroa, on maksettava Yleisradioveroa. Maksettavan veron määrä perustuu yrityksen verotettavan tulon suuruuteen. Veron määrä voidaan las-kea lisäämällä 140 euroon 0,35 % yrityksen verotettavan tulon osuudesta, joka ylittää 50 000 euroa. (Vero.fi, Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta.)

2.6.5 Osuuskunta

Osuuskunta on osakeyhtiön tapaan erillinen verovelvollinen. Verotus on monilta osin hy-vin saman kaltainen kuin osakeyhtiön verotus. Osuuskunta voi osingon sijaan jakaa jäse-nilleen osuuspääoman korkoa. Jäsenen saama osakepääoman korko on 1500 euroon asti verotonta tuloa ja ylimenevästä osuudesta 70 % verotetaan pääomatulona. (Holopainen & Levonen 2008, 189.)

2.6.6 Arvonlisävero

Arvonlisävero on välillinen vero, jonka tuotteet tai palvelut myyvä yritys perii myynnin yhteydessä ja maksaa Verohallinnolle. Yleinen arvonlisäveron verokanta Suomessa on 24 %. Lisäksi on kaksi alennettua verokantaa, joihin kuuluvat tietyt tuotteet ja palvelut. Alennetut verokannat ovat 14 % ja 10 %. (Holopainen 2017, 112–118.)

Pääsääntöisesti kaikki Suomessa harjoitettu elinkeinotoiminta on arvonlisäverollista. Ar-vonlisäverolaissa on säädetty poikkeuksista. Yritys ei ole velvollinen maksamaan arvon-lisäveroa, jos sen tilikauden liikevaihto on alle 10 000 euroa. Liikevaihdon ollessa alle 30 000 euroa on yrityksellä oikeus saada huojennusta arvonlisäveron maksamiseen. (Ho-lopainen 2017, 112–114.)

Yrityksen harjoittaessa arvonlisäverollista liiketoimintaa ja tilikauden liikevaihdon ylittäessä 10 000 euroa, on yrityksen aina ilmoitettava Verohallinnon arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Verollisen laskutuksen voi aloittaa vasta, kun yritys on kirjattu rekisteriin. Yritys voi hakeutua rekisteriin vapaaehtoisesti, vaikka liikevaihto olisi alle 10 000 euroa. Yritys ei voi rekisteröityä kyseiseen rekisteriin, jos se harjoittaa vain arvonlisäverotonta toimintaa. (Vero.fi, Rekisteröidy arvonlisäverovelvolliseksi.)

Arvonlisäveroilmoituksen tekeminen ja maksaminen Verohallinnolle suoritetaan samana päivänä. Maksun ja ilmoituksen tekemisen ajankohtaan vaikuttaa yrityksen verokauden pituus. Verokauden pituudesta riippuen vero maksetaan kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain. (Vero.fi, Milloin ilmoitan ja maksan?)

2.7 Yrityksen vakuutukset

2.7.1 Pakolliset vakuutukset

Yrittäjän eläkelain (YEL) mukaan yrittäjä on vastuussa oman eläketurvansa vakuuttamisesta. Eläkevakuutuksen yrittäjä voi ottaa työeläkevakuutusyhtiöstä tai vaihtoehtoisesti omalla alallaan toimivasta eläkekassasta. Yrittäjän eläkevakuutus on lakisääteinen tiettyjen ehtojen täytyessä. Ehtoina on, että yrittäjä on 18 – 69 vuotias, hänen yritystoimintansa on kestänyt yli neljä kuukautta ja vuosittainen työtulo on vähintään 7 656,26 euroa. Ehtojen täytyessä vakuutus on otettava kuuden kuukauden kuluessa liiketoiminnan aloittamisesta. Eläkevakuutusmaksun suuruus ja eläkkeen määrä lasketaan yrittäjän YEL-työtulon perusteella. Työtulo määräytyy yrittäjän työpanoksen ja tehtävän työn mukaan ja se määritetään eläketurvakeskuksen ohjeiden perusteella. Vakuutusmaksu on 18 – 52 ja 63 – 67 vuotiailta 24,1 % työtulosta ja 53 – 62 vuotiailta 25,6 % työtulosta. Aloittava yrittäjä saa ensimmäisen neljän vuoden ajalta 22 %:n suuruisen alennuksen YEL-vakuutusmaksusta. (ETK, Yrittäjän vakuutus perustuu YEL-työtuloon.)

Yrityksen työntekijät on työntekijän eläkelain määräyksellä vakuutettava TyEL-vakuutuksella, jos työntekijä on työsuhteessa, 18 – 67 vuotias ja työstä maksettavan palkan suuruus on 58,19 euroa tai suurempi kuukaudessa. Vakuutusmaksun suuruus määräytyy maksetun palkan perusteella. Työntekijä itse maksaa osan vakuutuksesta. (IF, Yrittäjän pakolliset vakuutukset.)

Työtapaturma- ja ammattitautilaki velvoittaa työntekijöiden vakuuttamisen työtapaturmien varalta. Työtapaturmavakuutus on otettava työntekijälle, jos hänelle maksettavan palkan suuruus on yli 1 200 euroa vuodessa. Vakuutusmaksu riippuu työntekijän palkan suuruudesta, sekä toimialasta ja työn riskialttiudesta. Työnantajan on otettava myös työntekijän ryhmähenkivakuutus. Vakuutuksen edellyttävät yleissitovat työehtosopimukset. (IF, Yrittäjän pakolliset vakuutukset.)

2.7.2 Vapaaehtoiset vakuutukset

Yrityksille ja yrittäjille on tarjolla hyvin paljon erilaisia vakuutuksia. Vakuutusten tarve riippuu yrityksen toimialasta. Yrittäjän on syytä harkita tarkkaan, että mitä vakuutuksia on järkevää ottaa. Keskustelu yritysvaluuttajien kanssa voi helpottaa vakuutusten tarpeellisuuden ja kannattavuuden arviointia. (Meretniemi & Ylönen 2009, 88.)

2.8 Yrityksen rahoitus

Liiketoiminnan aloittaminen vaatii rahaa. Tarvittavaan rahamäärään vaikuttavat oleellisesti liiketoiminnan laajuus ja vaadittavat alkuinvestoinnit. Yrityksen perustamisesta voi kulua pitkä aika ennen kuin ensimmäiset myyntitulot saadaan. Yritys tarvitsee usein rahoitusta liiketoiminnan käynnistämiseen ja toiminnan alkuvaiheeseen. Rahoituksen tarve tulisi olla kartoitettuna mahdollisimman tarkasti liiketoimintasuunnitelmassa. Vieraan pääoman saaminen edellyttää usein vakuuksia. Yrittäjälle rahoitusta voi myöntää moni eri taho. (Meretniemi & Ylönen, 76.)

Usein liiketoiminnan aloittamiseen haetaan rahoitusta pankista. Pankit vaativat lainalle vakuudet, jotka voivat olla reaaliomaisuutta tai takauksia. Rahoituksen edellytyksenä on usein myös täsmällisesti laadittu liiketoimintasuunnitelma. Yritystä perustavan henkilön henkilökohtainen talous on myös oltava kunnossa. Pankin myöntämä laina voi olla perinteinen luotto tai luotollinen tili, jolle määrätään luottoraja, sekä luotto- ja talletuskorko. Pankkilainan kaltaista rahoitusta myöntävät myös vakuutusyhtiöt. (Holopainen & Levoenen 2008, 117.) Lainan korko voi olla kiinteä tai se voi koostua viitekoroista ja marginaalista. Yleisimpiä viitekorkoja ovat euroalueella toimivien pankkien yhteinen painotettu

keskikorko euribor tai pankkien omat prime -viitekorot. (Holopainen & Levonen 2008, 112.)

Rahoituksia ja avustuksia voi saada tietyin edellytyksin monilta eri järjestöiltä ja rahastoilta. Esimerkiksi teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes rahoittaa ja tukee kansainvälisesti kilpailukykyisiä yrityshankkeita. Tekes rahoittaa vakavaraisten pk-yritysten toimintaa eli rahoitus ei ole tarkoitettu niinkään liiketoimintaa käynnistävälle yritykselle. Muita laina ja tukipalveluita tarjoavia tahoja ovat mm. Sitra eli Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, Keksintösäätiö ja Finnvera. (Meretniemi & Ylönen 2009, 76–81.)

2.9 Starttiraha

Starttiraha on TE -toimiston myöntämä taloudellinen tuki, jota yrittäjä voi saada yritystoiminnan käynnistys- ja vakiinnuttamisvaiheessa. Starttirahaa voi saada maksimissaan 12 kuukauden ajalta enintään viideltä päivältä viikossa. Suuruudeltaan starttiraha on peruspäivärahan verran, eli 32,4 euroa päivässä. (Holopainen 2017, 211—212.)

Starttirahaa voidaan myöntää työttömälle työnhakijalle, palkkatyöstä, opiskelusta tai kotityöstä kokoaikaiseksi yrittäjäksi ryhtyvälle tai sivutoimiselle yrittäjälle, joka laajentaa yritystoimintaansa päätoimiseksi. TE -toimisto arvioi yrittäjyyden sopivuutta hakijalle ennen tuen myöntämistä. (Holopainen 2017, 211—212.)

Yritystoiminnan on oltava päätoimista, jotta starttirahaa voidaan myöntää. Hakijalla on myös oltava riittävät valmiudet kyseisen yritystoiminnan harjoittamiseen. Liiketoiminnan jatkuvaan kannattavuuteen on oltava mahdollisuus. Ennen tuen myöntämistä arvioidaan myös yrittäjyyden tarpeellisuutta toimeentulon kannalta. Tuki on haettava ennen yritystoiminnan aloittamista. Starttirahaa voidaan hakea TE -toimiston Oma asiointi -palvelussa tai lomakkeella. (TE-palvelut, Starttiraha – aloittavan yrittäjän tuki.)

2.10 Yrittäjäsuunnittelu

2.10.1 Tuen tarve

Liiketoiminnan käynnistäminen ja sen ylläpitäminen vaatii usein hyvin paljon tietoa. Yrityksen perustamisen jälkeen on tärkeää, että yrittäjä voi keskittyä mahdollisimman tehokkaasti tuottavaan työhön ja toiminta saadaan käynnistettyä nopeasti. Uudella yrittäjällä on usein puutteelliset tiedot yrityksen perustamiseen ja sen toimintaan liittyvissä kaupallisissa, teknisissä ja juridisissa asioissa. Nykyisin on tarjolla runsaasti tieto- ja neuvontapalveluita, joista uudella yrittäjällä on mahdollisuus saada tarvittavia tietoja. (Holopainen & Levonen 2008, 341.)

2.10.2 Yritys-Suomi

Yrittäjällä on käytössään työ- ja elinkeinoministeriön koordinoima Yritys-Suomi -palvelu. Palvelu tarjoaa verkkopalvelun, puhelinpalvelun ja seudullisten yrityspalveluiden myötä tietoa ja neuvontaa yrittäjille ja yrittämisestä kiinnostuneille. (Holopainen 2017, 14.)

Verkkopalvelu tarjoaa laajasti tietoa yrittämisestä ja siihen liittyvistä velvollisuuksista. Palvelussa on myös käytettävissä erilaisia työkaluja, joiden avulla voi mm. laatia liiketoimintasuunnitelman, tehdä liiketoimintaan liittyviä laskelmia ja tehdä yhteistyötä muiden yrittäjien kanssa. Palveluun on koottu tarvittavia lomakkeita ja tietoa lupa-asioista. Lisäksi palvelusta löytyy toimialakohtaista tietoa. (Holopainen 2017, 14–15.)

Puhelinpalvelu ja seudulliset yrityspalvelut tarjoavat tietoa yritystoiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen liittyvissä asioissa. Palveluista saa tukea myös muiden julkisten yritys- ja työnantajapalveluiden käyttöön ja tarvittaessa ohjausta erityisasiantuntijoiden palveluihin. (Holopainen 2017, 15.)

2.10.3 TE-toimistot

TE-toimistojen kautta on saatavilla erilaisia palveluita yrittäjille ja yrittäjäksi ryhtyville. Palvelut ovat osa Yritys-Suomen seudullisten palveluiden verkostoa. TE-toimiston tarjoavat uravalmennusta ja yrittäjäyyskoulutusta, joiden yhteydessä on mahdollisuus käynnistää yritystoiminta. Koulutusten ja neuvonnan lisäksi TE-toimistot auttavat työntekijän löytämisessä ja palkkaamiseen liittyvissä asioissa. Myös työntekijän palkkakustannuksiin on mahdollista saada tukea, jos töihin palkataan työtön työnhakija. (Holopainen 2018, 15—18.)

2.10.4 ELY-keskukset

ELY-keskukset tarjoavat pk-yrityksille neuvonta-, koulutus- ja kehittämisspalveluita ja tukea siten yritysten kehittymistä ja kasvua. Yrittäjä voi saada myös rahoitusta ELY-keskusten kautta. Kehittämisspalvelut ovat yrittäjälle maksullisia. Palveluiden avulla voi analysoida yrityksen nykytilaa ja kehittämistarpeita, sekä saada ohjausta ja toimenpideehdotuksia. ELY-keskusten koulutustarjonta sisältää johtamiseen, talouteen ja markkinointiin liittyviä koulutusohjelmia. (Holopainen 2017, 16.)

3 LÄHTÖKOHDAT KORJAAMOYRITYKSELLE

3.1 Alueen yleiskuvaus

Yrityksen toimitilat tulevat sijaitsemaan Pohjois-Karjalan maakunnassa Liperin kunnan alueella, Ylämyllyn taajamassa. Liperin kunta koostuu kolmesta suuremmasta taajamasta, jotka ovat Ylämylly, Liperin kirkonkylä ja Viinijärvi. Ylämyllyn taajaman lähialue muodostuu pienemmistä kylistä, joissa asukkaita on yhteensä noin 5500 – 6000 (Pohjois-karjalan kylät 2015). Koko liperin kunnan alueella oli 12 150 asukasta vuonna 2017 (Kuntaliitto 2018).

Ylämylly sijaitsee noin 15 kilometriä Joensuun kaupungista länteen. Liikenneyhteydet ovat hyvät, sillä Ylämyllyn kautta kulkee merkittävä valtatie. Valtatiet 23 ja 9 Varkauden ja Kuopion suuntiin kulkevat Ylämyllyn kohdalla samaa reittiä. Ylämyllyltä Liperin kirkonkylälle kulkee seututie 476, jonka kautta Liperin kirkonkylältä kuljetaan Joensuun suuntaan. Oheisessa kuvassa näkyy Ylämyllyn taajaman sijainti (kuva 1).

KUVA 1. Ylämylly kartalla (Google maps)

3.2 Tavoitteet

Tavoitteena on luoda menestyvä ja kasvava korjaamoyritys, jonka vahvuuksia ovat ammattitaitoisuus ja hyvä asiakaspalvelu. Koko yrityksen toiminta pohjautuu asiakkaan tarpeisiin, joten tarjottavia palveluja pyritään kehittämään jatkuvasti asiakkaiden muuttuvien tarpeiden mukaan.

Lisäksi tavoitteena on saavuttaa hyvä maine, jonka ansiosta asiakkaat käyttävät yrityksen palveluja. Hyvä maine saavutetaan laadukkaalla työllä ja ammattitaitoisella asiakaspalvelulla. Tarjottavat huolto- ja korjauspalvelut pyritään toteuttamaan asiakkaille joustavasti ja edullisesti.

Pidemmällä aikavälillä yrityksen visiona on kasvaa menestykääksi ja merkittäväksi toimijaksi alueen markkinoilla. Tavoitteena on luoda vakavarainen yritys, joka työllistää 3 – 5 henkilöä ja jolla on vakiintunut asiakaskunta.

3.3 Toimipaikan ja -tilojen valinta

Yritystoimintaa harjoitetaan alkuvaiheessa vuokratiloissa Ylämyllyllä. Toimipaikaksi valittiin Ylämylly sen hyvän sijainnin ja alueen jatkuvan kasvun vuoksi. Lisäksi valintaan vaikutti vähäinen kilpailu Liperin kunnan alueella ja oman asuinpaikan sijainti.

Ylämyllyn alueella vuokrattavia toimitiloja on vähän. Kyseiseen liiketoimintaan sopivat toimitilat löytyivät Jyrinkylän alueelta. Jyrinkylä on kasvava asuinalue, johon rakennetaan jatkuvasti uusia taloja. Näkyvyyden kannalta toimitilojen sijainti ei ole paras mahdollinen, mutta paras tällä hetkellä saatavilla olevista tiloista. Tilat koostuvat kahdesta erillisestä vierekkäisestä tilasta, jotka ovat samassa hallikiinteistössä. Erilliset tilat ovat mahdollista yhdistää toisiinsa. Tilat ovat pinta-alaltaan 35 m² ja 75 m², yhteensä 110 m². Tilojen vuokratustannukset ovat yhteensä 450 euroa kuukaudessa.

3.4 Korjaamotoiminnan ja -tilojen suunnittelu

Pienemmän tilan etuosaan tehdään asiakastilat, joissa tapahtuu töiden vastaanotto, luovutus ja laskutus. Asiakkailta on mahdollisuus jäädä tiloihin odottelemaan työn valmistamista. Pienemmän tilan takaosaan tulee myös työpiste, jossa voi kunnostaa ja puhdistaa irrallisia osia. Lisäksi tilan takaosassa säilytetään joitakin työkaluja ja laitteita sekä ennakko- tilattuja varaosia.

Suurempaan tilaan tulevat varsinaiset korjaamotilat. Tila soveltuu mitoitukseltaan hyvin korjaamokäyttöön. Tilaan tehdään yksi varsinainen työpiste, johon sijoitetaan kaksipilarinostin. Usein tarvittavat työkalut ja laitteet sijoitetaan työpisteen läheisyyteen. Sisälle tilaan mahtuu kerrallaan kaksi autoa. Työn jäätyä kesken esimerkiksi osien tilauksen ajaksi, voidaan auto pitää sisällä hallissa osittain purettuna. Talvisin voidaan auto tuoda sisälle sulamaan ennen työn aloittamista. Tilaan on mahdollista myös sijoittaa toinen nostin ja tehdä toinen työpiste.

4 LIIKETOIMINTASUUNNITELMA

4.1 Liikeidea

4.1.1 Tuotteet ja palvelut

Perustettava yritys tarjoaa henkilö- ja pakettiautojen huolto- ja korjauspalveluja kaikkien automerkkien omistajille. Tarjottavien huolto- ja korjauspalveluiden ohella myydään niissä tarvittavat varaosat ja tarvikkeet. Asiakkaille myydään tarvittaessa myös pelkkiä varaosia ja tarvikkeita. Varsinaista varaosavarastoa ei kuitenkaan pidetä, vaan osat tilataan tarpeen mukaan. Lisäksi asiakkaille tarjotaan ajoneuvojen pesu- ja siivouspalveluja, sekä renkaiden vaihto- ja kausisäilytyspalveluja.

Alkuvaiheessa toiminta pidetään pienimuotoisena. Palveluiden tarjontaa laajennetaan toiminnan edessä kysynnän mukaan. Toiminnan alussa tarjottavat palvelut ovat yleisiä huolto- ja korjaustöitä, jotta alkuinvestoinnit saadaan pidettyä kohtuullisina. Toiminnan edessä hankitaan lisää työvälineitä ja laitteita, joiden myötä palveluiden tarjontaa voidaan kasvattaa.

4.1.2 Markkinatilanne

Yrityksen tulevia asiakkaita ovat ensisijaisesti Liperin kunnan asukkaat ja kunnan alueella työssäkäyvät. Osa asiakkaista muodostuu myös ohikulkuliikenteestä. Tarkoituksena on toimipaikan sijainnin ja markkinoinnin avulla erottua alueen kilpailijoista.

Asiakkaita pyritään saamaan myös joustavalla ja edullisella palvelulla. Autokannan keskimääräinen ikä Itä-Suomen alueella on 14 – 15 vuotta (Karjalainen 2016). Monet iäkkäämmän auton omistajat kaipaavat edullisempia vaihtoehtoja auton huolto- ja korjaustöissä. Pienenä toimijana on mahdollista tarjota palvelua edullisemmin kuin suurempi toimija.

Liperin kunnan alueella julkinen liikenne on paikoin vähäistä, joten monella on oma auto kulkemista varten. Liikennekäytössä olevia henkilö- ja pakettiautoja oli Liperissä vuoden

2018 lopussa yhteensä 8 032 (Traficom). Vastaava luku Joensuussa oli 40 134 (Traficom). Korjaamopalveluita tarjoavia yrityksiä on Liperin kunnan alueella vähän. Tämä johtaa siihen, että monet huollattavat autoansa Joensuussa.

4.1.3 Organisaatio ja toimintatavat

Alkuvaiheessa korjaamotoimintaa harjoitetaan vuokratuissa toimitiloissa yksin. Tulevaisuudessa omien toimitilojen ostamien tai rakentaminen voi olla mahdollista. Huolto- ja korjaustyön lisäksi työtehtäviin kuuluvat varaosien tilaus sekä töiden vastaanotto, luovutus ja laskutus. Myös markkinointi sekä toimitilojen ylläpito- ja siivoustyöt tehdään itse. Yksin toimiessa myös kaikenlainen päätöksenteko kuuluu yrittäjälle. Tämä tuo joustavuutta toimintaan.

Palvelujen kysynnän mukaan arvioidaan työvoiman tarvetta ja palkataan tarvittaessa työntekijä. Työtilanteen muuttuessa ja toiminnan kasvaessa arvioidaan joidenkin töiden ulkoistamisen kannattavuutta. Yrityksen kirjanpidon hoitaa ulkopuolinen palveluntarjoaja. Joitakin töitä teetetään muilla yrityksillä alihankintatyönä. Näitä ovat esimerkiksi moottorien osien tarkastukset ja kunnostukset, sekä pyöränsuuntaukset. Suurin osa alihankintana tehtävistä töistä joudutaan teettämään Joensuussa, sillä Liperissä tarjontaa on vähän.

Varaosatilaukset pyritään tekemään ennakkoon siten, että mahdollisimman suuri osa viikon aikana tarvittavista varaosista saataisiin jo alkuvuikosta. Tämä edellyttää, että töitä on varattu viikoksi eteenpäin. Aluksi varaosat haetaan itse Joensuusta tarpeen mukaan viimeistään edellisenä iltana. Mahdollisen korjaamoketjuun liittymisen myötä varaosien toimitus ja saatavuus helpottuvat. Työssä tarvittavia erikoistyökaluja vuokrataan tarvittaessa varaosaliikkeistä.

4.2 Yritysmuodon valinta

Yritysmuodon valintaan ei ole olemassa valmista mallia, vaan sitä tarkastellaan aina tapauskohtaisesti. Valintaan vaikuttavia tärkeitä asioita ovat perustajien lukumäärä, tarvittavan pääoman suuruus, yritystoiminnan vastuukysymykset ja yrityksen verottaminen.

Lisäksi valintaa tehdessä on syytä miettiä yritystoiminnan jatkuvuutta ja mahdollista laajentamista. Yritysmuodolla voi olla vaikutusta myös rahoituksen saamiseen.

Korjaamoliiketoiminnan yritysmuodoksi valittiin yksityinen elinkeinoharjoittaja eli toiminimi. Toiminimellä yritystoiminnan voi käynnistää helposti ja nopeasti yksin. Se sopii hyvin pienimuotoisen liiketoiminnan harjoittamiseen sen helppouden ja kevyen byrokratian vuoksi. Toiminimi on myös verotuksellisesti kannattava liikevaihdon ollessa pieni. Liiketoimintaa on mahdollista harjoittaa toiminimellä myös palkkatyön ohella, jos töitä on toiminnan alkuvaiheessa vähän. Toiminnan kasvaessa yritysmuoto on mahdollista muuttaa.

Yrityksen toiminnan kasvaessa yritysmuoto voidaan muuttaa osakeyhtiöksi. Toiminimen muuttaminen osakeyhtiöksi on verotuksen näkökulmasta kannattavaa yrityksen talouden kasvaessa, sillä toiminimellä toimiessa verotus kiristyy tuloksen kasvaessa. Osakeyhtiöstä on mahdollista maksaa osinkoa. Riskinhallinnan kannalta muutos osakeyhtiöksi on kannattavaa liikevaihdon kasvaessa merkittävästi, sillä yksityinen elinkeinoharjoittaja vastaa yritystoiminnasta koko henkilökohtaisella omaisuudellaan. Muutos osakeyhtiöksi mahdollistaa myös omistuspohjan laajentamisen. Osakeyhtiöstä tulee pääsääntöisesti luottavampi kuva ulkopuolisille.

Mikäli yritysmuoto halutaan vaihtaa toiminimestä osakeyhtiöksi, on perustettava uusi osakeyhtiö. Toiminimen y-tunnusta ei voida siirtää osakeyhtiölle vaan perustamisvaiheessa osakeyhtiölle annetaan uusi y-tunnus. Toiminimen toiminta voidaan lopettaa lopettamisilmoituksella. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017.)

4.3 SWOT-analyysi

4.3.1 Vahvuudet

Yrityksen vahvuutena on tarjota huolto- ja korjauspalveluja edullisemmin kuin monet alan suuremman toimijat. Lisäksi pienimuotoisen yritystoiminnan vahvuutena on joustavuus asiakkaiden aikataulujen ja tarpeiden mukaan. Ammattitaito ja osaaminen alalta antavat hyvät valmiudet toiminnalle. Kasvava alue antaa hyvät mahdollisuudet yrityksen

toiminnalle. Alueen palveluiden kehittyminen ja asukasmäärän kasvaminen tuovat alueelle lisää asiakkaita, jonka myötä korjaamopalveluiden kysyntä kasvaa. Toimitilojen sijainti on hyvä, sillä matkaa Joensuuhun on vain noin 15 kilometriä. Tämä mahdollistaa tarvittavien varaosien ja tarvikkeiden nopean toimituksen. Sijainti valtatie 9:n ja valtatie 23:n varrella mahdollistaa myös ohikulkevasta liikenteestä muodostuvan asiakaskunnan. Vahvuutena nähdään myös Liperin kunnan alueen vähäinen kilpailu.

4.3.2 Heikkoudet

Uutena pienyrittäjänä alalla toimiminen tuo haasteita erityisesti toiminnan alkuvaiheessa. Heikkoutena on myös pienillä alkuinvestoinneilla käynnistettävän liiketoiminnan alkuvaiheessa tarjottavien palveluiden rajallisuus. Pienen organisaation heikkoutena on sen haavoittuvaisuus. Ennalta arvaamattomien tapausten, kuten sairastumisen vuoksi voidaan joutua perumaan tai siirtämään varattuja töitä. Tämä voi johtaa pahimmillaan siihen, että asiakas siirtyy käyttämään toisen yrityksen palveluja. Heikkoutena on myös Liperin kunnan alueella toimivien mahdollisten yhteistyökumppaneiden vähäinen määrä.

4.3.3 Mahdollisuudet

Yrityksellä on mahdollisuus laajentaa toimintaa ja palveluiden tarjontaa. Toiminnan laajenemisen myötä on mahdollisuus erikoistua tiettyjen osa-alueiden ja järjestelmien huoltamiseen ja korjaamiseen. Yrityksen mahdollisuutena on myös solmia tarkastus-, huolto- ja korjaussopimuksia alueen yrittäjien ja autoliikkeiden kanssa. Lisäksi mahdollisuutena on liittyä johonkin korjaamoketjuun, jonka myötä varaosien saanti ja toimitus paranevat ja helpottuvat. Pienen kunnan alueella toimiessa tieto korjaamon tarjoamista palveluista ja hyvästä maineesta leviää helpommin. Tämän myötä markkinointia tarvitaan vähemmän.

4.3.4 Uhat

Toiminnan uhkana ovat muut lähialueella toimivat kilpailevat autokorjaamot. Alueen kasvaminen ja palveluiden kehittyminen voi tuoda alueelle lisää kilpailevia toimijoita.

Suuremmilla toimijoilla on mahdollisuus tarjota palveluja laajemmin kuin pienellä toimijalla. Pienen toimijan huonompi näkyvyys korostuu kilpailun lisääntyessä. Alueen asukkaiden on lyhyen etäisyyden ansiosta mahdollista huollattaa ja korjauttaa autoansa myös Joensuussa. Toiminnan laajentuessa tarvittavien toimitilojen ja osaavan henkilökunnan löytäminen voivat olla haasteellisia. Mahdollinen huono asiakaspalaute voi vaikuttaa laajasti asiakaskuntaan pienellä paikkakunnalla.

4.3.5 Yhteenveto

Monet SWOT-analyysissä esiin nousseista ominaisuuksista liittyvät organisaation koon ja alueen kilpailuun. Osa ominaisuuksista ovat sekä vahvuuksia että heikkouksia tai sekä mahdollisuuksia että uhkia. Pienenä toimijana saavutetaan tiettyjä etuja, mutta toiminta on monilta osin haavoittuvaista. Alueen vähäinen kilpailu on eduksi, mutta sen myötä myös mahdollisia yhteistyökumppaneita on vähän. SWOT-analyysin tulokset koottiin oheiseen taulukkoon (taulukko 1).

TAULUKKO 1. Yhteenveto SWOT-analyysistä

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -palveluiden edullisuus -toiminnan joustavuus -ammattitaito ja osaaminen alalta -hyvä sijainti ja kasvava toiminta-alue -vähäinen kilpailu kunnan alueella 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uusi pieni toimija -tarjottavien palveluiden rajallisuus -pienen organisaation haavoittuvaisuus -mahdollisten yhteistyökumppaneiden vähäinen määrä alueella
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -palvelutarjonnan laajentaminen -erikoistuminen -sopimusasiakkaat -korjaamoketjuun liittyminen -tiedon leviäminen pienellä alueella 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> -lähialueen kilpailijat ja kilpailun lisääntyminen -suurempien toimijoiden laajempi palvelutarjonta -heikko näkyvyys pienenä toimijana -alueelta lyhyt matka Joensuussa toimiviin kilpailijoihin -toimitilan ja työntekijöiden saatavuus - tiedon leviäminen pienellä alueella

4.4 Kilpailija-analyysi

Liperin kunnan alueella toimii 13 yritystä, joiden toimialaluokituksena on moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (Finder). Yrityksistä kolme on osakeyhtiötä, yksi avoin yhtiö, yksi kommandiittiyhtiö ja muissa toimitaan yksityisenä elinkeinoharjoittajana. Kyseisten yritysten toimintaa arvioitiin verkkohakujen ja paikan päällä tehtyjen käyntien perusteella. Arvioinnin perusteella todettiin, että suurin osa yrityksistä ei ole aktiivisesti päivittäisessä toiminnassa. Monien yritysten osoitteet johtivat omakoti- tai rivitalon pihaan, joissa ei ollut edellytyksiä korjaamotoiminnalle. Verkkohakujen perusteella näistä yrityksistä ei löytynyt yritystietojärjestelmien tietojen lisäksi muuta tietoa. Osa yrityksistä ei tarjonnut korjaamopalveluja toimialaluokituksesta huolimatta. Monen yrityksen toimitiloista ei huomannut ulospäin, että siellä tarjotaan korjaamopalveluja. Uusien asiakkaiden on hankala tiedostaa yrityksen olemassaolo, kun yrityksellä ei ole verkkosivuja eikä mainontaa. Näissä tapauksissa asiakkaiden täytyy tietää yritys ja sen tarjoamat palvelut ennakoon.

Kunnan alueella toimii aktiivisesti arvion perusteella neljä pientä korjaamo. Korjaamoista yksi toimii Ylämyllyllä alueella. Kolme muuta yritystä toimivat 15 – 20 kilometrin säteellä Ylämyllyltä. Korjaamoiden tarjoamista palveluista on huonosti tietoa saatavilla. Näistä korjaamoista vain yhdellä on omat verkkosivut.

Joensuussa erikokoisia autokorjaamoita on useita kymmeniä. Merkittävimmät kilpailijat toimivat Ylämyllyltä noin 15 kilometrin päässä Joensuun Raatekankaan ja Käpykankaan alueilla. Alueella toimii suuria merkkiliikkeitä ja pienempiä yrityksiä.

Liperin kunnan alueella on paljon vanhempia ihmisiä ja lapsiperheitä. Vuonna 2017 Liperin kunnan väestöstä 29 % oli 65 vuotiaita tai sitä vanhempia ja 56 % 19 – 64 vuotiaita. (Kuntaliitto 2018). Erityisesti vanhemmille ihmisille ja lapsiperheille on etua lähellä tarjottavista palveluista. Alueena Liperin kunta on hyvin laaja. Kauimmaisista osista Joensuuhun on matkaa yli 40 kilometriä. Tarjoamalla korjaamopalveluita Ylämyllyllä erotetaan Joensuussa olevista kilpailijoista.

4.5 Sidosryhmät

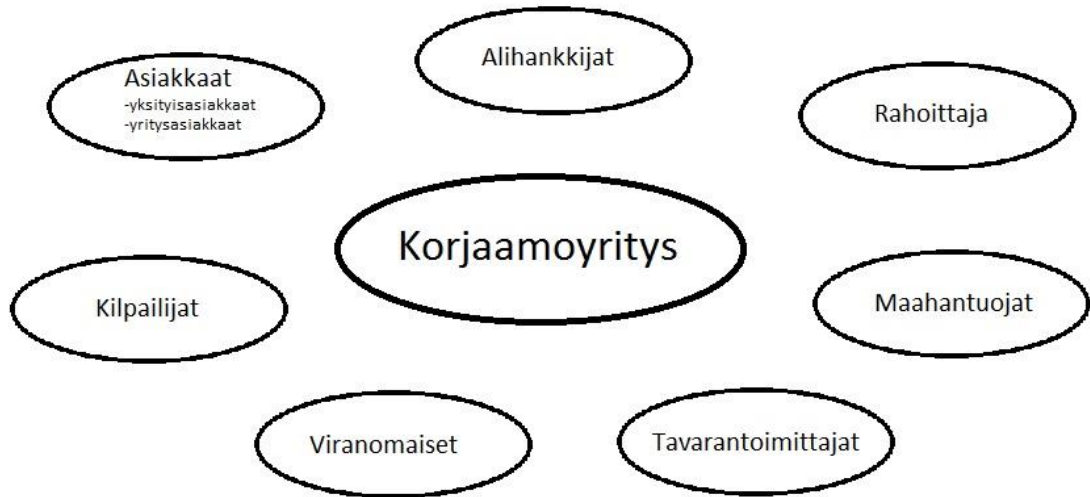
Yrityksen sidosryhmät ovat tahoja, jotka ovat yhteistyössä yrityksen kanssa. Sidosryhmätoiminta voi vaikuttaa oleellisesti organisaation toimintaan ja tavoitteiden saavuttamiseen. Sidosryhmien avulla voidaan saada aineellisia ja aineettomia resursseja, jotka tukevat liiketoimintaa. Yhteistyön myötä voidaan saada esimerkiksi hyödyllistä tietoa tai sillä voi olla vaikutusta yrityksen maineeseen. (Hillebrand, Driessen & Koll 2015, 413.)

Korjaamoyrityksen tärkein sidosryhmä on asiakkaat. Asiakaskunta koostuu pääosin yksityisistä auton omistajista ja käyttäjistä. Tärkeitä asiakkaita ovat myös yritykset, joiden kanssa voidaan solmia erilaisia huoltosopimuksia. Yritysten autoilla ajetaan yleensä paljon, joten myös niiden huoltotarve on suuri. Vaihtoautojen myyjäliikkeet huollattavat usein autot ennen myyntiä, joten mahdollinen yhteistyö niiden kanssa on tärkeää.

Tavarantoimittajat ovat myös tärkeä taho korjaamotoiminnan kannalta. Varaosien ja tarvikkeiden nopea saatavuus on lähtökohta korjaamoyrityksen kannattavalle ja sujuvalle toiminnalle. Nopealla saatavuudella ja toimituksella saadaan parannettua korjaamon käyttöastetta. Mikäli saatavuus on huonoa, joudutaan varaosia odottamaan ja käyttämään aikaa saatavuuden selvittämiseen.

Alihankkijoiden rooli on pienimuotoisessa korjaamotoiminnassa merkittävä. Heidän avullaan voidaan tarjota asiakkaalle palveluita, joita ei itse pystytä suorittamaan. Usein osa työstä voidaan tehdä itse, mutta osa joudutaan teettämään alihankkijoilla. Mikäli tarvittavia alihankkijoita ei ole käytettävissä, voidaan koko työstä joutua kieltäytymään.

Sidosryhmään kuuluu myös muita tahoja, jotka tukevat liiketoimintaa. Näitä ovat kirjanpitäjä, viranomaiset, rahoittaja ja maahantuojat. Viranomaiset asettavat toiminnalle tietyt ehdot ja säädökset. Harvinaisempia osia, joita ei ole saatavilla varaosaliikkeistä, voidaan tilata suoraan maahantuojilta. Oheisessa kuvassa näkyvät tahot, joiden kanssa tehdään yhteistyötä (kuva 2).

KUVA 2. Korjaamoyrityksen sidosryhmät

4.6 Myynti ja markkinointi

4.6.1 Myyntitavoitteet

Myyntitavoite työmyynnin osalta pyrittiin asettamaan mahdollisimman realistiseksi käytössä olevan kapasiteetin ja arvioidun käyttöasteen perusteella. Korjaus- ja huoltotöiden osuuden arvioitiin olevan 80 % kokonaiskapasiteetista. Muihin töihin kuluvan ajan arvioitiin olevan 20 % kokonaiskapasiteetista. Ensimmäisen vuoden käyttöasteeksi arvioitiin 60 %. Arvioinneissa käytettiin vuosittaisina työpäivien määränä 240 ja työpäivän pituutena kahdeksaa tuntia. Ensimmäisen toimintavuoden myyntitavoitteeksi saatiin näillä arvioilla noin 922 työtuntia, eli keskimääräinen myyntitavoite työpäivää kohden on noin 3,84 tuntia.

Varaosien myyntitavoitteen arviointia varten selvitettiin toiminnassa olevalta korjaamoyritykseltä varaosamyynnin osuutta yrityksen liikevaihdosta. Yksittäisissä töissä varaosien myynnin osuus kokonaishinnasta vaihtelee hyvin paljon. Saatujen tietojen ja oman työkokemuksen perusteella varaosien myyntitavoitteeksi asetettiin 50 % yritystoiminnan kokonaisliikevaihdosta.

4.6.2 Markkinointi

Aktiivisella markkinoinnilla liiketoiminnan alkuvaiheessa saadaan asiakkaat tietoisiksi yrityksen olemassaolosta. Toiminnan eri vaiheissa markkinoinnin tarvetta arvioidaan jatkuvasti työtilanteen mukaan. Työtilanteen ollessa hyvä mainontaa vähennetään, sillä siihen kuluu yrityksen resursseja ja siitä voi muodostua huomattavia kustannuksia. Mainontaa tehdään sosiaalisessa mediassa, alueella esiintyvissä paikallislehdissä ja tienvarsimainonnalla. Myös toimitilan visuaaliseen puoleen kiinnitetään huomiota. Tämän tavoitteena on, että asiakkaat tunnistavat yrityksen toimialan ajaessaan toimitilan ohi. Markkinointia voidaan tehdä edullisesti myös jakamalla mainoslehtisiä lähialueen postilaatikoihin tai ilmoittamalla kauppojen ilmoitustauluilla. Ensimmäiselle toimintavuodelle markkinointiin varattiin 3 000 euroa.

Sosiaalisessa mediassa mainonnalla on tarkoitus saattaa mahdollisen asiakaskunnan tietoon yrityksen tarjoamat palvelut. Lisäksi siellä voidaan julkaista ajankohtaisia kampanjoita ja tarjouksia. Nykyään hyvin moni käyttää sosiaalisen median palveluja, joten sitä pidetään tehokkaana markkinointikanavana. Mainonta sosiaalisessa mediassa on myös edullista moniin muihin kanaviin verrattuna. Moniin sosiaalisen median kanaviin voidaan luoda ilmaiseksi yritykselle oma sivu, jossa voidaan julkaista erilaista sisältöä. Mainostamisen hinta vaihtelee näkyvyyden ja näyttökertojen mukaan.

Alueen paikallislehdissä mainostamalla on tarkoitus tavoittaa myös ne mahdolliset asiakkaat, jotka eivät käytä sosiaalisen median palveluja. Sanomalehdet ovat edelleen laajalti käytössä ja nykyään monet niistä ovat saatavissa digimuotoisina. Alueella tunnettuja ja laajalti jaettavia lehtiä ovat päivittäin ilmestyvä sanomalehti Karjalainen ja ilmaisjake-luna kaksi kertaa viikossa ilmestyvä kaupunkilehti Karjalan Heili. Lisäksi alueella esiintyy pienempiä paikallislehtiä.

Sanomalehti Karjalaisessa tyypillisten mainosten hinta vaihtelee mainoksen sijainnin ja koon mukaan noin sadasta eurosta noin 13 000:een euroon. Erikoisemmat mainokset ovat kalliimpia. (Karjalainen 2019.) Karjalan Heilissä mainosten hintavaihtelu on noin 50 – 2600 euroa. (Karjalan Heili 2019.)

Tienvarsimainonnalla pyritään tavoittamaan myös alueella kulkevia ulkopaikkakuntalaisia. Lisäksi tienvarsimainoksilla voidaan opastaa asiakas yrityksen toimipaikalle. Pidempiaikaisen tienvarsimainoksen pystyttämiseen on oltava maanomistajan lupa ja siitä on ilmoitettava ELY-keskukselle. Ilmoituksen käsittely maksu on 320 euroa päätöksen ollessa salliva ja 50 euroa päätöksen ollessa kielteinen (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2018).

Varsinaisten tienvarsimainosten lisäksi on mahdollista mainostaa lyhtypylväisiin kiinnitettävillä mainoksilla. Joensuussa lyhtypylväsmainostamisen viikkohinnat vaihtelevat määrästä riippuen välillä 3 – 15 euroa kappaleelta. Mainosten teko, kiinnitys ja irrotus maksaa erikseen. (Atlas-Media 2019.)

4.7 Investointilaskelmat

4.7.1 Korjaamotoiminnan alkuinvestoinnit ja -hankinnat

Yrityksen investoinnit koostuvat korjaamotoimintaan tarvittavista laitteista, kalusteista ja työkaluista. Investointien tarvetta arvioidessa otettiin huomioon itsellä valmiina olevat työkalut ja laitteet. Korjaamotoimintaan tarvittavia varusteita on hyvin paljon, joka hankaloittaa kustannusten arviointia. Kustannusten arvioinnin helpottamiseksi kaikista hankinnoista ja investoinneista tehtiin taulukko, jossa näkyvät niiden hinnat ja myyntipaikat. Tuotteiden hinnat otettiin eri liikkeiden verkkosivustoilta. Arvioinnissa ei otettu huomioon mahdollisia alennuksia, jotka saataisiin suuremmissa tilauserissä. Hankintataulukon mukaiset kustannukset voivat muuttua ostopaikan tai tuotteen vaihtuessa. Taulukon perusteella saadaan alkuinvestointien ja -hankintojen kustannuksista suuntaa antava arvio. Arvioksi kokonaiskustannuksista alkuinvestointien ja -hankintojen osalta muodostui noin 21 000 euroa (alv 0 %). Arvonlisäveron kanssa vastaavat kokonaiskustannukset ovat 26 040 euroa. Investoinnit ja hankinnat on esitetty liitteen yksi taulukossa (Liite 1).

Taulukossa hankinnat on jaettu yhdeksään eri kategoriaan. Nämä ovat nostimet ja nostotyökalut, käsityökalut, paineilmalaitteet ja -työkalut, sähkölaitteet ja -työkalut, korjaamon kalusteet ja varustus, erikoistyökalut, huolto- ja pientarvikkeet, ohjelmistot ja tietokoneet sekä suoja- ja sammutusvarusteet. Suurimmat kustannukset aiheutuivat sähkölaitteista ja

-työkaluista, joiden kustannukset ovat noin 7 000 euroa. Kallein yksittäinen hankinta on Bosch BEA 370 pakokaasutesteri, jonka hinta käytettynä on 4 000 euroa.

Investoinnit pyrittiin pitämään kohtuullisina, jotta toiminta saataisiin käyntiin pienellä rahoituksella. Toimitila päätettiin vuokrata, koska sen hankintaan vaaditaan suuri pääoma. Liiketoiminnan edetessä ja kasvaessa tehdään lisää hankintoja, joiden myötä tarjottavien palveluiden laajuutta pystytään kasvattamaan.

4.7.2 Poistosuunnitelma

Poisto tarkoittaa hankinnasta aiheutuvien kulujen jaksottamista sen vaikutusajalle. Aiheutuva kulu voidaan jaksottaa ajalle, jonka hankinta tuottaa yritykselle tuloa. Poiston tarkoituksena on tasoittaa yrityksen tulosta eri tilikausille. Tämä helpottaa tilikausien vertailua keskenään. Poistosuunnitelmassa valitaan poistoaika ja poistomenetelmä. Suunnitelmassa valittu poistoaika ei ole välttämättä sama kuin hankinnan todellinen käyttöaika. Todellinen käyttöaika on usein pidempi kuin poistoaika. Poistosuunnitelma voidaan laatia yksittäiselle suuremmalle hankinnalle tai useammalle pienemmälle hankinnalle. (Minilex.)

Poistomenetelmiä ovat tasapoisto ja menojäännöspoisto. Tasapoistossa hankinnan kulut jaetaan tasan poistoaikalle, eli tilikausittainen poisto on saman suuruinen. Menojäännöspoistossa hankinnasta aiheutuneista kuluista poistetaan valittu prosenttiosuus tilikausittain. Tämä tarkoittaa, että alkuvaiheessa poistot ovat suuria ja pienenevät tilikausittain. Hankintameno ei koskaan mene nolleen, sillä poiston suuruus määräytyy tiettyinä prosenttiosuutena jäljellä olevasta hankintamenosta. Hankinnan tulontuottamiskyvyn loppuessa hankintameno alaskirjataan. Poistot, jotka ovat maksimissaan 25 % jäljellä olevasta hankintamenosta, voidaan vähentää verotuksessa. (Minilex.)

Poistojen laskemista varten arvioitiin hankintojen käyttöajat. Hankinnoille, joiden hinta on alhainen ja käyttöaika on vaikea arvioida, ei laadittu poistosuunnitelmaa vaan ne kirjattiin ensimmäisen vuoden kiinteäksi kuluksi. Poistomenetelmäksi valittiin tasapoistomenetelmä. Muut hankinnat jaoteltiin eri ryhmiin arvioitujen käyttöaikojen perusteella. Poistoaikoiksi arvioitiin hankinnasta riippuen viisi ja kymmenen vuotta. Kymmenen vuo-

den aikana poistettavien hankintojen kokonaishankintamenot ovat 13 313,0 euroa. Vastaavat hankintamenot viiden vuoden aikana poistettaville hankinnoille ovat 4 449,2 euroa. Vuosittaiset poistot voidaan laskea jakamalla kokonaishankintamenot arvioituilla pitoajoilla. Kymmenen vuoden pitoajoilla arvioitujen hankintojen vuosittaiseksi poistoksi saadaan

$$\frac{13\,313,0 \text{ €}}{10 \text{ v}} = 1\,331,3 \frac{\text{€}}{\text{v}}$$

ja viiden vuoden pitoajoilla arvioitujen hankintojen vuosittaiseksi poistoksi

$$\frac{4\,449,2 \text{ €}}{5 \text{ v}} = 889,8 \frac{\text{€}}{\text{v}}$$

Yhteenlaskettu vuosittainen poisto ensimmäisen viiden vuoden ajalta on 2 221,1 euroa. Viiden vuoden jälkeen vuosittaisiksi poistoiksi jää 1 331,3 euroa.

4.7.3 Rahoitussuunnitelma

Rahoituksen tarvetta arvioitiin tehtävien alkuinvestointi ja -hankintakustannusten perusteella. Lisäksi arvioinnissa otettiin huomioon alkuvaiheen kiinteät kustannukset ja yrittäjän oma toimeentulo. Kustannukset alkavat heti liiketoiminnan alkuvaiheessa, joten niitä joudutaan maksaa jo ennen tulojen saamista. Tarvittavan rahoituksen määräksi arvioitiin 45 000 euroa.

Yrityksen rahoitus koostuu oman alkupääoman lisäksi vieraasta pääomasta. Oman pääoman osuus kokonaisrahoituksesta on 5 000 euroa ja vieraan pääoman osuus 40 000 euroa. Vierasta rahoitusta päätettiin hakea Finveralta. Ennen rahoituksen hakemista haetaan TE-keskukselta starttirahaa. Mahdollisesti saatavan starttirahan määrä otetaan huomioon Finveran rahoitusta haettaessa. Saatavan starttirahan maksimimäärä on 8 424 euroa.

Finveran pienten lainojen takaisinmaksu on yleensä viisi vuotta. Ensimmäiselle vuodelle on mahdollista saada lyhennysvapaata, jolloin maksetaan vain lainan korot. Lainan ly-

hennykset maksetaan kolmen kuukauden välein. (Lainan takaisinmaksu, Finnvera.) Finnveran lainojen korot muodostuvat viitekorosta ja marginaalista. Viitekorkona käytetään kuuden kuukauden euriboria. Marginaalin osuus vaihtelee käytössä olevien vakuuksien ja yrityksen riskiluokituksen mukaan. (Rahoituksen hinta, Finnvera.) Finnveran yrittäjälainan korko on aina 3,25 % + 6 kuukauden euribor (Usein kysyttyä, Finnvera).

Haettavan 40 000 euron lainan vuosikorkona laskelmissa käytettiin 5 %:a ja laina-aikana viittä vuotta. Lyhennys maksetaan tasaerinä 3 kuukauden välein, eli 4 kertaa vuodessa. Lainalle laskettiin lyhennysaikataulu, josta näkyvät kunkin tasaerän lyhennyksen ja koron osuudet. Laskenta suoritettiin Excel-tilukkolaskentaohjelmalla. Maksettavan tasaerän suuruus A saadaan laskettua kaavalla

$$A = \frac{\left(1 + \frac{p}{100 \cdot m}\right)^n \cdot \frac{p}{100 \cdot m}}{\left(\left(1 + \frac{p}{100 \cdot m}\right)^n - 1\right)} \cdot N \quad (1)$$

jossa p on vuosikorko prosentteina, n on maksuerien lukumäärä, m on maksukertojen määrä vuodessa ja N on lainan suuruus euroina (Jyväskylän yliopisto). Kun sijoitetaan lukuarvot kaavaan, tasaerän suuruudeksi saadaan

$$A = \frac{\left(1 + \frac{5}{100 \cdot 4}\right)^{20} \cdot \frac{5}{100 \cdot 4}}{\left(\left(1 + \frac{5}{100 \cdot 4}\right)^{20} - 1\right)} \cdot 40\,000 \text{ €} = 2\,272,82 \text{ €} \quad (1)$$

Erän korko-osuus saadaan laskettua kertomalla lainan määrä korkoprosentin ja vuosittaisten maksukertojen suhteella kaavan kaksi mukaisesti (Jyväskylän yliopisto).

$$\text{erän korko - osuus} = N \cdot \frac{p}{100 \cdot m} \quad (2)$$

Ensimmäisen tasaerän korko-osuudeksi saadaan

$$1. \text{ erän korko - osuus} = 40\,000 \text{ €} \cdot \frac{5}{100 \cdot 4} = 500 \text{ €} \quad (2)$$

Lyhennyksen osuudeksi ensimmäisessä tasaerässä jää tällöin 1 772,82 euroa. Laskenta suoritettiin samalla tavalla jokaiselle tasaerälle. Lyhennysaikataulu ja erien suuruudet näkyvät oheisessa taulukossa (Taulukko 2). Lainan lyhennyksestä ja koroista kertyy maksettavaa 9 091,26 euroa vuodessa. Yhteensä 40 000 euron lainasta maksettavaa kertyy 45 456,31 euroa.

TAULUKKO 2. Lainan takaisinmaksusuunnitelma

Vuosi	Kuukausi	Korko	Lyhennys	Maksuerä	Jäljellä oleva laina
1	3	500,00	1772,82	2272,82	38227,18
1	6	477,84	1794,98	2272,82	36432,21
1	9	455,40	1817,41	2272,82	34614,80
1	12	432,68	1840,13	2272,82	32774,67
	Yhteensä	1865,93	7225,33	9091,26	
2	3	409,68	1863,13	2272,82	30911,53
2	6	386,39	1886,42	2272,82	29025,11
2	9	362,81	1910,00	2272,82	27115,11
2	12	338,94	1933,88	2272,82	25181,23
	Yhteensä	1497,83	7593,43	9091,26	
3	3	314,77	1958,05	2272,82	23223,18
3	6	290,29	1982,53	2272,82	21240,66
3	9	265,51	2007,31	2272,82	19233,35
3	12	240,42	2032,40	2272,82	17200,95
	Yhteensä	1110,98	7980,28	9091,26	
4	3	215,01	2057,80	2272,82	15143,15
4	6	189,29	2083,53	2272,82	13059,62
4	9	163,25	2109,57	2272,82	10950,05
4	12	136,88	2135,94	2272,82	8814,11
	Yhteensä	704,42	8386,84	9091,26	
5	3	110,18	2162,64	2272,82	6651,47
5	6	83,14	2189,67	2272,82	4461,80
5	9	55,77	2217,04	2272,82	2244,76
5	12	28,06	2244,76	2272,82	0,00
	Yhteensä	277,15	8814,11	9091,26	

4.8 Korjaamon kustannusrakenne ja hinnoittelu

4.8.1 Kiinteät ja muuttuvat kustannukset

Kiinteät kustannukset ovat yritystoiminnan ylläpitämisestä aiheutuvia kustannuksia. Niiden suuruus ei ole riippuvainen tuotannon määrästä tai toimintasuhteesta vaan ne ovat verrannollisia ajan kulumiseen. Lyhyellä aikavälillä kiinteisiin kustannuksiin ei pystytä juurikaan vaikuttamaan. Tyypillisiä kiinteitä kustannuksia ovat esimerkiksi vuokra- ja vakuutuskulut. (Ilmoniemi ym. 2009, 252.)

Kiinteitä kustannuksia arvioidessa hyödynnettiin oman korjaamokokemuksen lisäksi eri tahoilta saatuja tietoja. Kustannusten suuruutta arvioitiin myös korjaamoyrittäjältä saatu- jen tietojen perusteella. Vuokratkustannukset ja arviota lämmityskustannuksista kysyttiin toimitilan vuokranantajalta. Kustannuksia selvitettiin myös muilta yrityksiltä ja niiden verkkosivuilta. Ensimmäisen, toisen ja kuudennen toimintavuoden arvioidut kiinteät kus- tannukset ovat koottu oheiseen taulukkoon (Taulukko 3). Kuudennen vuoden kustannuk- sia on vaikea arvioida, mutta arvio antaa suuntaa toimintavuodesta lainan takaisinmaksun ja poistojen pienenemisen jälkeen.

Vakuutusten hinnat arvioitiin vakuutusyhtiön esimerkkihinnaston perusteella (Vakuutus- yhtiö If). Yritysvakuutusten esimerkkihinnasto on tarkoitettu suuntaa antavaksi hinnas- toksi yritystä perustaville. YEL-vakuutus laskettiin Eläketurvakeskuksen ohjeen mukaan kappaleessa 2.7.1 esitetyllä tavalla. Vuosittaisena työtulona laskennassa käytettiin 18 200 euroa, joka on ohjeellinen arvo korjaamotoimialalle (Työeläkelakipalvelu 2019).

Kirjanpitokustannukset arvioitiin palveluntarjoajan hinnaston perusteella, jossa yksityi- sen elinkeinoharjoittajan kirjanpidon kiinteä arvonlisäveroton kuukausihinta oli 80 euroa. Hinta sisälsi ostolaskujen vastaanoton ja maksamisen, kuittien kuvaamisen, tilitapahtu- mien seurannan ja käsittelyn, kirjanpidon, alv-laskennan ja kausiveroilmoituksen sekä ti- linpäättöksen ja vuosi-ilmoituksen tekemisen. (Accountor Oy.)

TAULUKKO 3. Ensimmäisen toimintavuoden kiinteät kustannukset

Kustannustekijä	Kustannus (€/v)		
	1.vuosi	2.vuosi	6.vuosi
perustamisilmoituksen käsittely (sähköinen ilmoitus)	60	-	-
toimitilan vuokra	5 400	5 400	5 400
tilojen lämmitys	1 800	1 800	1 800
vesi ja jätevesi	800	800	800
sähkö	1 400	1 400	1 400
kirjanpito	1 000	1 000	1 000
markkinointi	3 000	3 000	2000
YEL-vakuutus	3 400	3 400	3 400
muut vakuutukset	1 800	1 800	1 800
kaluston huolto ja ylläpito	500	500	500
työvaatteet ja suojavarusteet	500	500	500
muut	3 000	2 000	2 000
Yhteensä	22 660	21 600	20 600

Muuttuvien kustannusten suuruuteen vaikuttaa yrityksen toimintasuhde. Muuttuvat kustannukset muodostuvat myynnin ja tuotannon aiheuttamista kustannuksista tietyllä aikajaksolla. Myynnin ja tuotannon kasvaessa myös muuttuvat kustannukset kasvavat. Muuttuvia kustannuksia ovat esimerkiksi tuotannon raaka-aineista ja valmistuksesta aiheutuvat kustannukset. Myös palkkakulut voivat olla muuttuvia kustannuksia, jos ne ovat kohdenettavissa selkeästi tietylle hankkeelle. (Ilmoniemi ym 2009, 251-252.) Tässä työssä käsiteltävän yritystoiminnan kustannukset muodostuvat pääosin kiinteistä kustannuksista. Muuttuvia kustannuksia ovat huolto- ja korjaustöihin käytettävät huolto- ja varaosat, sekä öljyt ja muut kemikaalit.

4.8.2 Työn ja varaosien hinnoittelu

Työ hinnoiteltiin asetetun tulostavoitteen perusteella. Ensimmäisen vuoden työmyynnin tulostavoitteeksi asetettiin 13 000 euroa. Hinnoittelussa otettiin huomioon myös alueella

toimivien kilpailijoiden hinnoittelu. Työn hinnoittelu perustuu tiettyyn tuntiveloitukseen. Töille voidaan laskea myös kiinteä hinta asiakkaan halutessa. Tuntiveloitus pyrittiin määrittämään kilpailukykyiseksi alueen kilpailijoiden hinnoittelun mukaan.

Hinnoittelua varten tehtiin laskelma työmyynnin myyntikatetarpeesta. Laskelmassa tavoitetulokseen lisättiin liiketoiminnan kiinteät kustannukset, lainan lyhennykset ja korot sekä poistot. Työmyynnin osalta muuttuvia kustannuksia ei ole, joten hinnoittelun perusteena voidaan käyttää myyntikatetarvetta. Oheisessa taulukossa on esitetty myyntikatteen tarve eri toimintavuosille (taulukko 4).

TAULUKKO 4. Laskelma myyntikatetarpeesta

	1.vuosi	2.vuosi	6.vuosi
Tavoitetulos	13 000,00	18 000,00	38 000,00
+Poistot	2 221,10	2 221,10	1 331,30
+Lainan lyhennykset	7 225,33	7 593,43	0,00
+Lainan korot	1 865,93	1 497,83	0,00
=KÄYTTÖKATETARVE	24 312,36	29 312,36	39 331,30
+KIINTEÄT KUSTANNUKSET			
- perustamisilmoituksen käsittely	60,00	-	-
- toimitilan vuokra	5 400,00	5 400,00	5 400,00
- toimitilan lämmitys	1 800,00	1 800,00	1 800,00
- vesi- ja jätevesi	800,00	800,00	800,00
- sähkö	1 400,00	1 400,00	1 400,00
- markkinointi	3 000,00	3 000,00	2 000,00
- kirjanpito	1 000,00	1 000,00	1 000,00
- YEL-vakuutus	3 400,00	3 400,00	3 400,00
- muut vakuutukset	1 800,00	1 800,00	1 800,00
- kaluston huolto ja ylläpito	500,00	500,00	500,00
- työvaatteet ja suojavarusteet	500,00	500,00	500,00
- muut	3 000,00	2 000,00	2 000,00
Kiinteät kustannukset yhteensä	22 660,00	21 600,00	20 600,00
MYYNTIKATETARVE			
- vuodessa	46 972,36	50 912,36	59 931,30
- kuukaudessa	3914,36	4242,70	4994,28
- päivässä	195,72	212,14	249,71

Päivittäisistä myyntikatetarpeista laskettiin jokaiselle vuodelle tuntikohtainen myyntikatetarve. Taulukossa neljä näkyvät päivittäiset myyntikatetarpeet jaettiin päiväkohtaisella

laskutustuntimäärällä. Toimintavuosien käyttöasteiksi arvioitiin 60, 65 ja 70 %. Oheisessa taulukossa näkyvät kyseisten toimintavuosien keskimääräiset tuntikohtaiset myyntikatetarpeet (taulukko 5).

TAULUKKO 5. Tuntikohtaiset myyntikatetarpeet

	1.vuosi	2.vuosi	6.vuosi
Kapasiteetti päivässä	6,4	6,4	6,4
Käyttöaste	60	65	70
Laskutettavat työtunnit päivässä	3,84	4,16	4,48
Tuntikohtainen myyntikatetarve	50,9	51,0	55,7

Laskelman perusteella päädyttiin arvonlisäverottomaksi tuntiveloitukseksi asettamaan 50 euroa. Arvonlisäverolliseksi tuntiveloitukseksi tulee tällöin 62 euroa. Kyseinen tuntiveloitus on kilpailukykyinen alueen kilpailijoihin verrattuna.

Varaosista saatavat katteet vaihtelevat hyvin paljon. Varaosaliikkeiden korjaamoille myöntämät alennukset ovat pääsääntöisesti suurimmat yleisimmissä huolto-osissa. Vastaavasti pienimmät alennukset ovat harvoin myytävissä varaosissa. Saatava alennus vaikuttaa merkittävästi varaosien katteeseen, sillä varaosien hinnat täytyy pystyä pitämään kilpailukykyisinä. Mikäli asiakas saa tarvittavan varaosan huomattavasti halvemmalla varaosaliikkeestä kuin korjaamolta, hän hakee todennäköisesti osan sieltä. Tämän vuoksi varaosamyynni jää korjaamolla pienemmäksi.

Varaosaliikkeiden myöntämiin alennuksiin vaikuttaa yleensä ostettavien osien määrä. Yleisimmistä huolto-osista saatava alennus vaihtelee 30 %:sta jopa 45 %:iin. Harvemmin myytävissä osissa alennus on yleensä 5 – 15 %. Tässä työssä tehdyissä laskelmissa varaosamyynnin keskimääräisenä katteena käytettiin 30 %:a, sillä toiminnan alkuvaiheessa käytettävät varaosat koostuvat pääosin yleisistä huolto-osista.

4.9 Tuloslaskelma

Yrityksen kannattavuuden arvioinnin kannalta tärkeä laskelma on tuloslaskelma. Tuloslaskelmassa yrityksen myyntituotoista vähennetään liiketoiminnan kustannuksia kuluierittäin. Tuloksena saadaan yrityksen kannattavuutta kuvaavia erityyppisiä katetunnuslukuja. Tuloslaskelma perustuu katetuottoajatteluun, jossa yrityksen kustannukset jaetaan kiinteisiin ja muuttuviin kustannuksiin. Laskelman tuloksena saadaan kulujen vähennyksen jälkeen yrityksen tulos tietyssä ajanjaksossa. Tuloslaskelma voidaan laatia myös tuote- tai asiakaskohtaisesti. (Kotro 2007, 35 – 36.)

Yrityksen liikevaihto saadaan vähentämällä myyntituotoista myynnin oikaisuerät, kuten arvonlisävero. Vähentämällä liikevaihdosta toiminnasta aiheutuvat muuttuvat kustannukset, saadaan myyntikate. Myyntikatteella yrityksen tulee kattaa toiminnasta aiheutuvat kiinteät kustannukset. Yritykselle syntyy voittoa, jos myyntikate on suurempi kuin toiminnan kiinteät kustannukset. Myyntikate voidaan laskea myös yksittäiselle tuotteelle vähentämällä verottomasta myyntihinnasta tuotteen muuttuvat kulut. (Kotro 2007, 36.)

Käyttökate saadaan vähentämällä myyntikatteesta liiketoiminnasta aiheutuvat kiinteät kustannukset. Käyttökatteen tulisi riittää kattamaan toiminnan pääomakustannukset. Kun käyttökatteesta vähennetään rahoituksen korot, verot ja poistot, saadaan selville yrityksen lopullinen tulos. (Kotro 2007, 36.)

Edellisissä luvuissa esitettyjen oletusten ja laskelmien perusteella muodostettiin lopullinen tuloslaskelma. Tuloslaskelma pitää sisällään ensimmäisen, toisen ja kuudennen toimintavuoden laskelmat. Kuudennen toimintavuoden arvio tehtiin kuvaamaan toimintakautta lainan takaisinmaksun jälkeen. Myös poistojen osuus on pienentynyt kuudenteen toimintavuoteen mennessä. Todellisuudessa perustamisvaiheessa on hyvin vaikea arvioida kuudennen vuoden toimintavuotta, sillä niin pitkällä aikavälillä tehdään todennäköisesti uusia investointeja ja muita muutoksia toiminnassa. Laskelmasta tehtiin vähennyslaskutyypinen taulukko, jossa liikevaihdosta vähennetään kustannuksia.

Arvioitu vuosittainen liikevaihto koostuu työmyynnistä ja sen ohella tehtävästä varaosamyynnistä. Työmyynnistä muodostuva liikevaihto laskettiin määritetyn 50 euron tun-

tiveloituksen ja arvioitujen päiväkohtaisten laskutettavien työtuntien perusteella. Keskimääräiset päivittäin laskutettavat työtunnit on esitetty taulukossa viisi. Varaosamyynnin osuuden kokonaisliikevaihdosta oletettiin olevan 50 %.

Verotettavaa tulosta laskiessa otettiin huomioon 5 % suuruinen yrittäjävähenys. Verotettavasta yritystulosta laskettiin pääomatulo- ja ansiotuloverot. Verotuksellisesti pääomatuloina käsiteltiin 10 % ja ansiotuloina 90 %. Pääomatulo-osuudesta laskettiin veron määrä 30 %:n verokannalla. Ansiotulo-osuuden vero laskettiin 18,8 %:lla (Veronmaksajat). Lainan lyhennykset eivät ole verovähennyskelpoisia eli niitä ei voida vähentää verotettavasta tuloksesta. Verojen vähentämisen jälkeen tuloksesta vähennettiin lainan lyhennysten osuudet, jotta saatiin selville kaikkien kulujen jälkeen jäävä summa. Tuloslaskelmassa ei otettu huomioon yrittäjän palkkakuluja, sillä yksityinen elinkeinoharjoittaja voi nostaa rahaa yksityisottona. Laskelman loppusumma on ikään kuin yrittäjän palkkatulot. Tuloslaskelma on esitetty liitteenä (liite 2).

5 JOHTOPÄÄTOKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyön tarkoituksena oli laatia kokonaisvaltainen suunnitelma perustettavasta autokorjaamoyrityksestä ja sen tekemisen myötä syventää yrittäjyyteen ja liiketoimintaan liittyvää tietämystä. Tavoitteena oli saada realistinen kannattavuutta arvioiva suunnitelma, jota voidaan soveltavin osin hyödyntää tulevaisuudessa.

Työhön pyrittiin kokoamaan luotettavista lähteistä yrityksen perustamisvaiheeseen ja toiminnan ylläpitämiseen keskeisesti liittyvää teoriaa. Teoria pyrittiin valitsemaan siten, että siitä saatiin tukea toiminnan suunnitteluun ja alkuvalintoihin.

Yrityksen kannattavuuden arviointi ja siihen liittyvät laskelmat perustuvat aina oletuksiin ja arvioihin. Erityisesti perustettavan yrityksen talouteen liittyviä lukuja on haastavaa arvioida, sillä arviointia tukemassa ei ole edellisen tilikauden tietoja. Arvioita ja olettamuksia tehtäessä saatiin kuitenkin tärkeää tietoa eri tahoilta. Lisäksi omat kokemukset autokorjaamoiden erilaisista työtehtävistä helpottivat arviointia. Näiden seikkojen ansiosta liiketoiminnan kannattavuutta pystyttiin arvioimaan realistisemmin ja kriittisemmin. Yritystoimintaan sisältyy kuitenkin aina ennalta arvaamattomia tilanteita ja riskejä, josta syystä toiminta suunniteltiin alkavaksi pienimuotoisena ja kohtuullisilla investoinneilla. Tämä mahdollistaa liiketoiminnan lopettamisen, mikäli jostain syystä sitä ei ole edellytyksiä jatkaa. Toisaalta pienimuotoisen liiketoiminnan kasvun ja laajentumisen mahdollisuudet otettiin huomioon.

Saatujen tulosten perusteella todettiin, että suunnitellulla liiketoiminnalla on mahdollisuuksia. Toiminnan alussa yrittäjä pystyy työllistämään itsensä ja hankkimaan toimeentulonsa. Laskelmien mukaan jo alkuvuosina on mahdollista laajentaa toimintaa laiteinvestointien myötä. Pidemmälle tulevaisuutta on haastava arvioida ennen toiminnan aloittamista. Ensimmäisen toimintavuoden jälkeen pystytään luotettavammin arvioimaan tulevia toimintavuosia.

Opinnäytetyö oli kokonaisuutena mielenkiintoinen prosessi. Mielestäni työssä päästiin tavoitteisiin ja työtä voidaan pitää onnistuneena. Työtä tehdessä tuli hyvin perehdyttyä yrittämiseen liittyvään teoriaan ja pohdittua toiminnan alkuvaiheessa tehtyjen valintojen merkitystä. Työstä on hyötyä tulevaisuudessa mahdollisesti yritystä perustaessa, mutta

myös vieraan työnantajan palveluksessa toimiessa. Nykyään monet työnantajat arvostavat liiketoiminnallista osaamista ja ajattelua.

LÄHTEET

Accountor Oy. Hinnasto. Luettu 18.2.2019. <https://go.accountor.fi/hinnasto/>.

Ajoneuvolaki 11.12.2002/1090.

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön perustamisilmoitus. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 18.1.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/avoinyhtiojakommandiittiyhtio.html>.

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tilinpäätösilmoitus. 2016. Patentti- ja rekisterihallituskeskus. Luettu 18.1.2019. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/tilinpaatos/avoinyhtiojaky.html>.

Etelä-Suomessa autot uusia, Itä-Suomessa iäkkäitä. 2016. Sanomalehti Karjalainen. Luettu 23.1.2019. <https://www.karjalainen.fi/uutiset/uutis-alueet/kotimaa/item/103598>.

Henkilöpätevyudet ja pätevyysvaatimukset. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes. Luettu 18.1.2019. <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kylmaala/henkilopatevyudet-ja-patevyysvaatimukset>.

Hillebrand, B., Driessen, P. & Koll, O. 2015. Stakeholder marketing: theoretical foundations and required capabilities. Luettu 11.2.2019. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11747-015-0424-y>.

Hinnasto. 2019. Atlas-Media Oy. Luettu 24.1.2019. <https://atlasmedia.fi/mainospaikat/>.

Hinnasto. 2019. Sanomalehti Karjalainen. Luettu 24.1.2019. <https://mediamyyni.karjalainen.fi/images/hinnasto2019.pdf>.

Holopainen, T. & Levonen, A. 2008. Yrityksen perustajan opas - silta yrittäjyyteen. 14. uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Holopainen, T. 2017. Yrityksen perustamisopas - Käytännön perustamistoimet. 26. uudistettu painos. Turenki: Hansaprint Oy.

Ilmoniemi, M., Järvensivu, P., Kyläkallio, K., Parantainen, J. & Siikavuo, J. 2009. Uuden yrittäjän käsikirja. Helsinki: Talentum.

Kaupunkien ja kuntien väestötiedot. 2019. Kuntaliitto. Luettu 29.1.2019. <https://www.kuntaliitto.fi/tilastot-ja-julkaisut/kaupunkien-ja-kuntien-lukumaarat>.

Kirjanpitolaki ja suunnitelman mukaiset poistot. Minilex. Luettu 5.2.2019. <https://www.minilex.fi/a/kirjanpitolaki-ja-suunnitelman-mukaiset-poistot>.

Kotro, M. 2007. Yrityksen kannattavuus ja rahoitus – Aloittavan ja pk-yrityksen näkökulma. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Kuntien väestö ja ikärakenne. 2018. Kuntaliitto. Luettu 30.1.2019. <https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/talous/kuntien-vaesto-ja-ikarakenne>.

Kylmäalan hyväksyntä ja pätevyysvaatimukset. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes. Luettu 18.1.2019. <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kylmaala>.

Lainan takaisinmaksu. Finnvera. Luettu 4.2.2019. <https://www.finnvera.fi/alku/lainan-takaisinmaksu/lainan-takaisinmaksu?source=3165>.

Liikennekäytössä olevat ajoneuvot ajoneuvoluokittain ja kunnittain. 2019. Traficom. Luettu 30.1.2019. <https://www.traficom.fi/fi/ajoneuvokannan-tilastot>.

Mainonta maantien varrella. 2018. Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus. Luettu 24.1.2019. <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/mainonta-tien-varrella>.

Matematiikan peruskurssi, talousmatematiikan osio. Jyväskylän yliopisto. Luettu 4.2.2019. <http://www.math.jyu.fi/matyl/peruskurssi/talousmatematiikkaa/kor-kor3.8.htm#pgfId-1219609>.

Mediatiedot. 2019. Karjalan heili. Luettu 24.1.2019. <https://www.heili.fi/images/mediakortti/mediakortti2019.pdf>.

Meretniemi, I. & Ylönen, H. 2009. Yrityksen perustajan käsikirja. 2. painos. Helsinki: Otavan Kirjapaino Oy.

Milloin ilmoitan ja maksan? 2018. Vero.fi. Luettu 18.1.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/milloin-ilmoitan-ja-maksan/>.

Myrsky, M. & Linnakangas, E. 2010. Elinkeinotulon verotus. 3. uudistettu painos. Helsinki: Talentum.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

Osinkotulojen verotus. 2018. Vero.fi. Luettu 18.1.2019. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47901/osinkotulojen-verotus/>.

Ossa, J. 2011. Yritystoiminnan verotus. Helsinki: CC Lakimiesliiton kustannus.

Palkansaajan veroprocentit 2019. 2018. Veronmaksajat. Luettu 20.2.2019. <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Laskelmat/Palkansaajan-veroprocentit/>.

Puustinen, T. 2006. Avain omaan yritykseen. 2. uudistettu painos. Nurmijärvi: Kirjakas.

Rahoituksen hinta. Finnvera. Luettu 4.2.2019. <https://www.finnvera.fi/alku/rahoituksen-hinta/rahoituksen-hinta?source=3165>.

Rekisteröidy arvonlisäverovelvolliseksi. 2018. Vero.fi. Luettu 18.1.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/rekisterointi/>.

Starttiraha – aloittavan yrittäjän tuki. 2018. TE-palvelut. Luettu 19.1.2019. http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/yrittajalle/aloittavan_yrittajan_palvelut/starttiraha/index.html.

Sähköturvallisuus SFS6002 ja työsuorituksesta vastaava henkilö. 2017. Autoalan keskusliitto. Luettu 18.1.2019. http://www.akl.fi/akl-sertifiointi_oy/sahkotyoturvallisuus_sfs6002_ja_tyosuorituksesta_vastaava_henkilo.

Tuloverotus – avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. 2016. Vero.fi. Luettu 18.1.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/avoin-yhtio-ja-kommandiittiyhtio/>.

Tuloverotus – liikkeen- tai ammatinharjoittajana. 2019. Vero.fi. Luettu 18.1.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/>.

Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta. 2017. Vero.fi. Luettu 18.1.2019. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/osakeyhtio-ja-osuuskunta/>.

Ukkola, O. & Vilppula, T. 2004. Yrityksen omistus muutoksessa – Sukupolvenvaihdos, yhtiömuoto, verotus. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Usein kysyttyä. Finnvera. Luettu 4.2.2019. <https://www.finnvera.fi/usein-kysyttya/usein-kysyttya>.

Yksityisen elinkeinoharjoittajan perustamisilmoitus. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä. Luettu 18.1.2019. <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/yksityisenelinkeinoharjoittaja.html>.

Yksityisen elinkeinoharjoittajan toiminnan jatkaminen osakeyhtiönä. 2017. Patentti- ja rekisterihallitus. Luettu 4.2.2019. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/muutokset/muutososakeyhtioksi.html>.

Yritysvakuutusten hintaesimerkkejä. Vakuutusyhtiö If. Luettu 12.2.2019. <https://www.if.fi/yritysassiakkaat/vakuutukset/yrittajan-vakuutukset/yrittajaksi/yritysvakuutusten-hintaesimerkkeja>.

Yrittäjän pakolliset vakuutukset. Vakuutusyhtiö If. Luettu 18.1.2019. <https://www.if.fi/yritysassiakkaat/vakuutukset/yrittajan-vakuutukset/yrittajan-pakolliset-vakuutukset>.

Yrittäjän työtulo-ohjeet toimialoittain – Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus. 2019. Luettu 12.2.2019. https://www.tyoelakelakipalvelu.fi/telp-publishing/vepa/document.faces?document_id=311613.

Yrittäjän vakuutus perustuu YEL-työtuloon. Eläketurvakeskus. Luettu 18.1.2019. <https://www.etk.fi/elakejarjestelmat/elaketurva/elaketurvan-kattavuus-ja-vakuuttaminen/yel-yrittajat/>.

LIITTEET

Liite 1. Alkuhankinnat ja -investoinnit

LAITE	HINTA € (alv 0 %)	OSTOPAIKKA
<u>Nostimet ja nostotyökalut</u>		
2-PILARINOSTIN LAUNCH TLT235SB	1 528	Elekma
MOOTTORINOSTIN 2000 KG	281	Elekma
VAIHTEISTONOSTIN 500 KG	128	Ikh
MOOTTORITELINE 450 KG	64	Ikh
HALLITUNKKI MATALA 2,5 TON	117	Ikh
AUTOPUKKIPARI 6 TON	54	Ikh
<u>Käsityökalut</u>		
TYÖKALUVAUNU TYÖKALUILLA ISO	1 605	Ikh
MOMENTTIAVAIN SARJA 1/2"	89	Ikh
MOMENTTIAVAIN 1/4"	31	Ikh
ISKUMEISSELISARJA	30	Ikh
RENGASHYLSYSARJA MOMENTTIVAR-SILLA	48	Ikh
VÄÄNNIN 1/2"	19	Ikh
VÄÄNTÖRAUTA 79 CM	13	Ikh
ULOSVEDINSARJA KUKKO	169	Ikh
JOHDONKUORINTAPIHDIT KNIPEX	35	Ikh
ABIKOPIHDIT KNIPEX	104	Ikh
SIIRTOLEUKAPIHDIT KNIPEX 400 MM	62	Ikh
<u>Paineilmalaitteet ja -työkalut</u>		
KOMPRESSORI PYSTYMALLI 330/90 L	362	Ikh
PULTTIPYSSY REDATS P-120 1450 NM 1/2"	160	Elekma
PAINEILMARÄIKKÄ 1/2"	112	Ikh
PUHALLUSPISTOOLI 100 MM	5,2	Ikh
PAINEILMALETKUKELA 15 M	120	Ikh
IMUVAIHTAJA VALUTUSASTIALLA	241	Elekma
RENKAAN TÄYTTÖLAITE	56	Ikh
<u>Sähkölaitteet ja -työkalut</u>		
PAINEPESURI LAVOR 140 BAR	258	Ikh
PAKOKAASUIMURI ELEMEX	781	Ikh
PAKOKAASUTESTERI BOSCH BEA 370 (KÄYTETTY)	4 000	A-test & Consulting
KULMAHIOMAKONE G13SW(S)	92	Ikh
PYLVÄSPORAKONE 1580 MM	160	Ikh
AKKUPORAKONE HITACHI DS18DBSL	265	Ikh
KUUMAILMAPUHALLIN HITACHI	43	Ikh
JUOTINASEMA DIGITAALINEN	72	Ikh
YLEISMITTARI FLUKE 113	170	Ikh

MIG HITSAUSKONE MIGATRONIC	483	Ikh
IMURI MÄRKÄ/KUIVA LAVOR	185	Ikh
INDUKTIOKUUMENNIN PISTOOLI	298	Ikh
AKKULATURI/APUKÄYNNISTIN CRX 240 A	152	Ikh
<u>Korjaamon kalusteet ja varusteet</u>		
KORJAAMOHYLLY 2000X1050X400MM	104	Elekma
TYÖPÖYTÄ METALLINEN	265	Ikh
PELTIKAAPPI LUKITTAVA	120	Elekma
TOIMISTOPÖYTÄ LAATIKOSTOLLA	319	AJ tuotteet
TOIMISTOTYÖTUOLI	40	Ikea
HYDRAULIPRÄSSI 20 TON	386	Ikh
OSIENPESULAITE MEGANEX	362	Ikh
KAASUPOLTIN SÄILIÖLLÄ KEMPER	23	Ikh
VII LAPENKKI 150 MM	60	Ikh
<u>Erikoistyökalut</u>		
JÄÄHDYTINTESTERISARJA 18 OS.	149	Ikh
OPTINEN REFRAKTOMERTI	56	Ikh
JOUSENPURISTIN MCPHERSON	160	Elekma
<u>Huolto- ja pientarvikkeet</u>		
ÖLJYNSUODATINAVAIN SARJA KUPPI-MALLI	25	Motonet
ÖLJYNTÄYTTÖPUMPPU 16 L	39	Ikh
VALUTUSASTIA 16 L 2 KPL	39	Motonet
ISTUINSUOJAT 2 KPL	13	Motonet
LOKASUOJAN SUOJUS	16	Motonet
<u>Ojelmistot ja tietokoneet</u>		
AUTODATA -OHJELMA	625	Suomen työkalu
AUTOCOM JÄRJESTELMÄTESTERI LISENSSILLÄ	1 694	Suomen työkalu
AUTOFUTUR -OHJELMA	150	
TIETOKONE +TARVIKKEET	1 500	
<u>Suoja- ja sammutusvarusteet</u>		
SAMMUTIN HIILIDIOKSIDI	180	Turvakauppa
SAMMUTUSPEITE	17	Turvakauppa
ENSIAPUPAKKAUS	36	Tamrex
<u>Muut</u>	2 000	
<u>YHTEENSÄ</u>	20 770,2	

Liite 2. Tuloslaskelma

	1. vuosi	2. vuosi	6. vuosi
Myyntituotot	114 278,40	123 801,60	133 324,80
-Arvonlisävero	22 118,40	23 961,60	25 804,80
=LIIKEVAIHTO	92 160,00	99 840,00	107 520,00
-Muuttuvat kustannukset			
▪ varaosat, tarvikkeet ja kemikaalit	32 256,00	34 944,00	37 632,00
=MYYNTIKATE	59 904,00	64 896,00	69 888,00
-Kiinteät kustannukset			
▪ perustamiskulut	60,00	0,00	0,00
▪ toimitilan vuokra	5 400,00	5 400,00	5 400,00
▪ toimitilan lämmitys	1 800,00	1 800,00	1 800,00
▪ vesi- ja jätevesi	800,00	800,00	800,00
▪ käyttösähkö	1 400,00	1 400,00	1 400,00
▪ markkinointi	3 000,00	3 000,00	2 000,00
▪ kirjanpito	1 000,00	1 000,00	1 000,00
▪ YEL-vakuutus	3 400,00	3 400,00	3 400,00
▪ muut vakuutukset	1 800,00	1 800,00	1 800,00
▪ kaluston huolto ja ylläpito	500,00	500,00	500,00
▪ työvaatteet ja suojavarusteet	500,00	500,00	500,00
▪ muut	3 000,00	2 000,00	2 000,00
Yhteensä	22 660,00	21 600,00	20 600,00
=KÄYTTÖKATE	37 244,00	43 296,00	49 288,00
-Lainan korot	1 865,93	1 497,83	0,00
-Poistot	2 221,10	2 221,10	1 331,30
=VEROTETTAVA TULOS	33 156,97	39 577,07	47 956,70
-Yrittäjävähennys (5 %)	1 657,85	1 978,85	2 397,84
=VEROTETTAVA YRITYSTULO	31 499,12	37 598,22	45 558,87
-Pääomatulovero (30 %, 10 %:n osuudesta)	944,97	1 127,95	1 366,77
-Ansiotulovero (18,8 %, 90 %:n osuudesta)	5 102,86	6 090,91	7 380,54
-Lainan lyhennykset	7 225,33	7 593,43	0,00
=NETTOTULOS	19 883,81	24 764,78	39 209,40